

Βρυξέλλες, 11 Οκτωβρίου 2024
(OR. en)

14449/24

Διοργανικός φάκελος:
2024/0258(COD)

ELARG 130
COEST 553
CODEC 1930
CADREFIN 147
FIN 898
ECOFIN 1136
BUDGET 59
POLGEN 130

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	10 Οκτωβρίου 2024
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2024) 469 final
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη θέσπιση της διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τη Δημοκρατία της Μολδαβίας

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2024) 469 final.

συνημμ.: COM(2024) 469 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 9.10.2024
COM(2024) 469 final

2024/0258 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για τη θέσπιση της διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τη Δημοκρατία
της Μολδαβίας**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η πολιτική διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) παραμένει κεντρικής σημασίας για τη διασφάλιση και την προώθηση μιας ειρηνικής, σταθερής, ισχυρής και ενωμένης Ευρώπης. Ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας επιβεβαιώνει την ανάγκη για αποφασιστικές γεωστρατηγικές επενδύσεις. Η πλήρης ένταξη της Δημοκρατίας της Μολδαβίας (στο εξής: Μολδαβία) είναι προς το πολιτικό και οικονομικό συμφέρον της Ένωσης, καθώς και προς το συμφέρον της στον τομέα της ασφάλειας. Αποτελεί άμεση απόκριση στις ευρωπαϊκές προσδοκίες των πολιτών της Μολδαβίας, καθώς βελτιώνει τις οικονομικές και κοινωνικές τους συνθήκες διαβίωσης και συμβάλλει σε ένα μέλλον με περισσότερη ασφάλεια, ειρήνη και ευημερία.

Η κοινωνικοοικονομική σύγκλιση της Μολδαβίας με την ΕΕ ξεκίνησε το 2014, με την προσωρινή έναρξη ισχύος της συμφωνίας σύνδεσης ΕΕ-Μολδαβίας και μια σφαιρική και σε βάθος ζώνη ελεύθερων συναλλαγών (DCFTA). Μέσω του οικονομικού και επενδυτικού σχεδίου (ΟΕΣ) για την Ανατολική Εταιρική Σχέση, η ΕΕ, σε συνεργασία με διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, έχει ήδη κινητοποιήσει ποσό 1,6 δισ. EUR δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων σε εμβληματικά έργα για τη Μολδαβία. Το ΟΕΣ έδωσε ώθηση στις επενδύσεις σε κρίσιμους τομείς, όπως η συνδεσιμότητα, η ενεργειακή απόδοση, η επιχειρηματική ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα. Το 2022, η προοπτική προσχώρησης στην ΕΕ έδωσε στη Μολδαβία την ώθηση να προβεί σε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και να επιταχύνει την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ, ιδίως στον τομέα των θεμελιωδών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του κράτους δικαίου, προκειμένου να αποκτήσει έγκαιρη πρόσβαση στην ενιαία αγορά. Ωστόσο, η ικανότητα της χώρας να αναζωογονήσει την οικονομική της ανάπτυξη και να προχωρήσει με τις αναγκαίες κοινωνικοοικονομικές μεταρρυθμίσεις επηρεάστηκε σε μεγάλο βαθμό από την πανδημία COVID-19 και την οικονομική και κοινωνική επιβάρυνση ως συνέπεια του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και των προσπαθειών της να αποσταθεροποιήσει τη χώρα μέσω εκστρατειών παραπληροφόρησης, καθώς και ενεργειακού και οικονομικού εξαναγκασμού. Η Μολδαβία είναι μία από τις φτωχότερες χώρες της περιοχής, με το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) να παραμένει στο 29 % του μέσου όρου της ΕΕ, ποσοστό που υποδηλώνει ένα σημαντικό χάσμα σύγκλισης με την ΕΕ. Με τον σημερινό ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης και τον αργό ρυθμό σύγκλισης, η χώρα δεν θα είναι σε θέση να σημειώσει ταχεία πρόοδο στην πορεία της προς την ΕΕ χωρίς περαιτέρω αποφασιστική πολιτική και οικονομική στήριξη.

Η ΕΕ έχει αναγνωρίσει τη σημασία της στήριξης των εταίρων των Δυτικών Βαλκανίων με το νέο σχέδιο ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια το οποίο υποβλήθηκε το 2023. Με το Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία, η ΕΕ απέδειξε την αταλάντευτη υποστήριξή της προς τη χώρα. Το σχέδιο ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια τέθηκε σε εφαρμογή για να βοηθήσει τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της σύγκλισης με την ΕΕ, και να συμβάλει στην επιτάχυνση της διαδικασίας προσχώρησής τους. Η προτεινόμενη χρηματοδοτική συνδρομή έρχεται να προστεθεί στην υφιστάμενη χρηματοδοτική στήριξη. Προκειμένου να δοθεί νέα και συγκρίσιμη ώθηση στην οικονομία και την κοινωνία της Μολδαβίας, η Επιτροπή υποβάλλει το σχέδιο ανάπτυξης της Μολδαβίας (το οποίο περιγράφεται λεπτομερώς σε συνοδευτική ανακοίνωση της Επιτροπής). Θα παράσχει κίνητρα για τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις που απαιτούνται για την επιτάχυνση της διαδικασίας προσχώρησης, και θα τονώσει την ανάπτυξη της οικονομίας της Μολδαβίας προς όφελος του λαού της.

Το νέο **σχέδιο ανάπτυξης της Μολδαβίας** βασίζεται σε τρεις πυλώνες:

- την επιτάχυνση των κοινωνικοοικονομικών και θεμελιωδών μεταρρυθμίσεων·
- την ενίσχυση της πρόσβασης στην ενιαία αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

- την αύξηση της χρηματοδοτικής βοήθειας μέσω ειδικής διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τη Μολδαβία (στο εξής: διευκόλυνση).

Ενισχύοντας αμοιβαία και αξιοποιώντας τα αποτελέσματα της μεταρρυθμιστικής διαδικασίας σύμφωνα με τη συμφωνία σύνδεσης/DCFTA και το ΟΕΣ, αυτοί οι τρεις πυλώνες αντιμετωπίζουν τα βαθύτερα διαρθρωτικά αίτια της χαμηλής οικονομικής ανάπτυξης, προκειμένου να αποφέρουν τα κοινωνικοοικονομικά οφέλη της ολοκλήρωσης πριν από την προσχώρηση στην ΕΕ. Ο παρών κανονισμός επικεντρώνεται στον τρίτο πυλώνα του σχεδίου ανάπτυξης της Μολδαβίας.

Η προτεινόμενη διευκόλυνση βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στη διευκόλυνση μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια¹.

Λειτουργώντας ως κεντρικό στοιχείο του σχεδίου ανάπτυξης, η διευκόλυνση θα θεσπίσει αυστηρές προϋποθέσεις, καθώς **οι εκταμιεύσεις της χρηματοδότησης της ΕΕ θα εξαρτώνται από την πρόοδο που θα επιτευχθεί στην υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων**, ιδίως όσον αφορά την ενίσχυση της κοινωνικοοικονομικής σύγκλισης και της ανταγωνιστικότητας, καθώς και στον τομέα των θεμελιωδών αρχών.

Η διευκόλυνση θα χρηματοδοτηθεί από τα διμερή κονδύλια ύψους 420 εκατ. EUR που προβλέπονται για τη Μολδαβία στον προϋπολογισμό του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη (NDICI-GE) για την περίοδο 2025-2027.

Κατά την περίοδο 2025-2027, οι μέγιστοι πόροι που θα διατεθούν στη Μολδαβία μέσω της διευκόλυνσης θα ανέλθουν σε 1 785 εκατ. EUR (σε τρέχουσες τιμές). Το ποσό αυτό συνδυάζει έως 1 500 εκατ. EUR σε δάνεια με ευνοϊκούς όρους και 285 εκατ. EUR μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης. Επιπλέον του μέγιστου ποσού που είναι διαθέσιμο για εκταμιεύσεις προς τη Μολδαβία, το οποίο αναφέρεται ανωτέρω, 135 εκατ. EUR θα δεσμευτούν στο Κοινό Ταμείο Προβλέψεων για τη χορήγηση των δανείων.

Η μη επιστρεπτέα στήριξη θα καλύπτει στήριξη που παρέχεται από την Ένωση για έργα που εγκρίνονται στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας (NIP), μία από τις περιφερειακές επενδυτικές πλατφόρμες που αναφέρονται στο άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947, καθώς και συμπληρωματική στήριξη. Αυτή η συμπληρωματική στήριξη θα περιλαμβάνει στήριξη σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και τεχνική βοήθεια, που θα διευκολύνει την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και την πορεία της Μολδαβίας προς την προσχώρηση στην ΕΕ.

Επιπλέον, η διευκόλυνση αναμένεται να κινητοποιήσει νέες επενδύσεις ύψους έως 2 500 εκατ. EUR από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τον ιδιωτικό τομέα. Όπως και στο πλαίσιο επενδύσεων για τα Δυτικά Βαλκάνια, η NIP θα αποτελέσει το κύριο μέσο για την υλοποίηση των επενδύσεων. Το **οικονομικό και επενδυτικό σχέδιο** (ΟΕΣ) για την Ανατολική Εταιρική Σχέση αποτέλεσε το έναυσμα για τις βασικές επενδύσεις που θα επιδιωχθούν περαιτέρω στο πλαίσιο του σχεδίου ανάπτυξης. Οι επενδύσεις αυτές θα διοχετευθούν σε τομείς οι οποίοι συνιστούν βασικούς πολλαπλασιαστές για την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη: στην συνδεσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των βιώσιμων μεταφορών, στην ενέργεια, στην πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, στην εκπαίδευση και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων. Η υλοποίηση θα πραγματοποιηθεί σε συνεργασία με διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και αναπτυξιακές τράπεζες των κρατών μελών της ΕΕ και θα προσελκύσουν πρόσθετες επενδύσεις, μεταξύ άλλων και από τον ιδιωτικό τομέα.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1449 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση της διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια

Για να επωφεληθεί πλήρως από τις ευκαιρίες που ορίζονται στο σχέδιο ανάπτυξης, η Μολδαβία αναμένεται να καταρτίσει θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων, το οποίο θα καθορίζει τις **βασικές κοινωνικοοικονομικές και τις θεμελιώδεις μεταρρυθμίσεις** τις οποίες προτίθεται να αναλάβει η χώρα κατά την περίοδο 2025-2027 για να επιταχύνει τη σύγκλισή της με την ΕΕ. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει και θα εγκρίνει το θεματολόγιο.

Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα συνάδει με την αναπτυξιακή στρατηγική της χώρας και θα αντιμετωπίζει τις διαρθρωτικές ανεπάρκειες στην πορεία βιώσιμης και συμπεριληπτικής μεγέθυνσης της χώρας².

Τουλάχιστον το 25 % του ποσού που διατίθεται μέσω δανείων με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους στον προϋπολογισμό της Μολδαβίας θα διατεθεί σταδιακά στη NIP για να διασφαλιστεί η υλοποίηση των βασικών επενδύσεων. Αυτό θα προστεθεί στη μη επιστρεπτέα στήριξη της NIP, στο πλαίσιο της διμερούς κατανομής.

Όπως και με το σχέδιο ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια, η νέα διευκόλυνση θα υλοποιηθεί μέσω μηχανισμών υλοποίησης που έχουν επιλεγεί για τη μεγιστοποίηση της ταχείας επίτευξης των μεταρρυθμίσεων και των σχετικών επενδύσεων, με παράλληλη διατήρηση των αναγκών ελέγχων και ελαχιστοποίηση του διοικητικού φόρτου για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τη Μολδαβία και τους άλλους εταίρους υλοποίησης. Η διοχέτευση κονδυλίων για επενδύσεις μέσω της NIP θα παράσχει πρόσθετη διασφάλιση έναντι των πιστωτικών κινδύνων, δεδομένου ότι η NIP διαθέτει καθιερωμένα συστήματα δημοσιονομικού ελέγχου τα οποία βασίζονται επίσης στα πρότυπα ελέγχου με αξιολόγηση κατά πυλώνες των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων υλοποίησης. Η NIP παρέχει ένα ενιαίο πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής, των διμερών χορηγών των κρατών μελών της ΕΕ και των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων των κρατών μελών της ΕΕ. Όλες οι επενδύσεις θα βασίζονται στις αρχές της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» και του «κανείς στο περιθώριο» και θα συμβάλλουν στον ευρύτερο στόχο της στήριξης της μετάβασης της περιοχής προς μια πράσινη, κλιματικά ουδέτερη, ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή, ψηφιακή και συμπεριληπτική οικονομία που ευθυγραμμίζεται με τους κανόνες και τα πρότυπα της ΕΕ.

Οι άμεσες εκταμιεύσεις προς τον εθνικό προϋπολογισμό και η διάθεση κονδυλίων για επενδυτικές προτάσεις θα εξαρτώνται από την πρόοδο που θα σημειωθεί στην υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων, καθώς και από την εκπλήρωση των όρων πληρωμής που καθορίζονται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων. Οι όροι πληρωμής περιλαμβάνουν ένα σύνολο ποιοτικών και ποσοτικών οροσήμων και χρονοδιάγραμμα για τις εκταμιεύσεις.

Η μακροοικονομική σταθερότητα, η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, η διαφάνεια και η εποπτεία του προϋπολογισμού αποτελούν γενικούς όρους οι οποίοι πρέπει να πληρούνται για κάθε αποδέσμευση πληρωμών.

Οι πληρωμές θα πραγματοποιούνται σύμφωνα με σταθερό εξαμηνιαίο χρονοδιάγραμμα, βάσει δεόντως αιτιολογημένων αιτημάτων που υποβάλλει η Μολδαβία, και κατόπιν επαλήθευσης από την Επιτροπή της εκπλήρωσης των σχετικών όρων πληρωμής. Σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι όροι πληρωμής, η Επιτροπή θα αναστέλλει ή θα αφαιρεί αντίστοιχο ποσό από την πληρωμή.

Η εκταμίευση των αντίστοιχων ανασταλέντων κονδυλίων μπορεί να πραγματοποιηθεί κατά τους 12 μήνες που ακολουθούν την αρχική προθεσμία η οποία ορίζεται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων, υπό την προϋπόθεση ότι στο ενδιάμεσο έχουν εκπληρωθεί οι όροι πληρωμής.

Η εφαρμογή των τριών πυλώνων που καθορίζονται στο σχέδιο ανάπτυξης θα στηρίξει σθεναρά τη διαδικασία προσχώρησης επιταχύνοντας την ευθυγράμμιση της Μολδαβίας με τις αξίες, τα πρότυπα και το δίκαιο της ΕΕ.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η στήριξη στο πλαίσιο της παρούσας διευκόλυνσης θα είναι συνεπής και συμπληρωματική προς άλλες μορφές διμερούς στήριξης για τη Μολδαβία, όπως επίσης και την περιφερειακή στήριξη, που παρέχεται μέσω άλλων μέσων της ΕΕ, ιδίως του NDICI-GE. Θα βασιστεί στις μεταρρυθμίσεις στο πλαίσιο της ενταξιακής πορείας στην ΕΕ και θα ευθυγραμμίζεται με το θεματολόγιο σύνδεσης. Επίσης, θα ενισχύσει την τρέχουσα στήριξη και θα επιτρέψει στη χώρα να επιταχύνει την εφαρμογή του οικονομικού και επενδυτικού σχεδίου για την Ανατολική Εταιρική Σχέση στη Μολδαβία. Για να επιτευχθούν οι επιδιωκόμενοι στόχοι και σκοποί, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς που είναι πιθανό να λειτουργήσουν ως κύριοι πολλαπλασιαστές για την βιώσιμη κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη, όπως είναι οι τομείς της συνδεσιμότητας, των μεταφορών, της ενέργειας, της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης, της καινοτομίας, της εκπαίδευσης σε κάθε βαθμίδα και ο τομέας της ανάπτυξης δεξιοτήτων.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η εφαρμογή του κανονισμού θα είναι συνεπής με άλλους τομείς εξωτερικής δράσης και εξωτερικές πολιτικές (π.χ. πολιτική διεύρυνσης, πολιτική γειτονίας, κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας). Η διευκόλυνση θα συμπληρώσει τις προσπάθειες αυτές επιταχύνοντας τη βιώσιμη κοινωνικοοικονομική σύγκλιση της Μολδαβίας με την ΕΕ στο πλαίσιο της προετοιμασίας για μελλοντική προσχώρηση στην ΕΕ.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η παρούσα πρόταση βασίζεται στο άρθρο 212 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Υποβάλλεται από την Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 294 της ΣΛΕΕ.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η προτεινόμενη διευκόλυνση θα στηρίξει τη Μολδαβία να συγκλίνει με την ΕΕ στο πλαίσιο της πολιτικής διεύρυνσης. Επομένως, η ΕΕ είναι η πλέον κατάλληλη για την παροχή αυτής της βοήθειας. Η προετοιμασία της Μολδαβίας για την προσχώρηση στην ΕΕ πραγματοποιείται καλύτερα σε επίπεδο ΕΕ.

Δεδομένης της κλίμακας της απαιτούμενης βοήθειας, η ΕΕ είναι στη μοναδική θέση να παρέχει εξωτερική βοήθεια στα Δυτικά Βαλκάνια μακροπρόθεσμα με έγκαιρο, συντονισμένο και προβλέψιμο τρόπο. Η ΕΕ μπορεί να αξιοποιήσει τη δανειοληπτική της ικανότητα και να προσφέρει δάνεια στα Δυτικά Βαλκάνια με ευνοϊκούς όρους, καθώς και να παράσχει μη επιστρεπτέα στήριξη και εγγυήσεις με πολυετή προοπτική.

Η αντιπροσωπεία της ΕΕ στη Μολδαβία μπορεί να εξασφαλίσει πλήρη πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τις εξελίξεις που επηρεάζουν τη Μολδαβία. Αυτό επιτρέπει στην ΕΕ να είναι διαρκώς ενήμερη για τις νέες ανάγκες και συνθήκες και να προσαρμόζει τη στήριξή

της ανάλογα με τις εξελισσόμενες ανάγκες, σε στενό συντονισμό με άλλους διμερείς ή πολυμερείς χορηγούς.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας, δεδομένου ότι περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο για την επίτευξη των δεδηλωμένων στόχων της σε ευρωπαϊκό επίπεδο και δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για τον σκοπό αυτόν.

Η διευκόλυνση προτείνεται ως στοχευμένη δράση για τη στήριξη της επιτάχυνσης των μεταρρυθμίσεων σε μια χώρα η οποία πρέπει να καλύψει την απόσταση που τη χωρίζει από την ΕΕ, ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή και αμοιβαία επωφελής διεύρυνση της ΕΕ. Η δομή της βασίζεται, στο μέτρο του δυνατού, στην υφιστάμενη δομή στήριξης (NDICI-Global Europe) και στα ίδια μοντέλα χρηματοδότησης (π.χ. NIP) ή ακόμη σε υφιστάμενα αλλά απλουστευμένα μέσα (μέσα βασιζόμενα στις επιδόσεις).

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Σύμφωνα με το άρθρο 212 της ΣΛΕΕ, η οποία καθορίζει τη συνήθη νομοθετική διαδικασία που θα χρησιμοποιηθεί για την υιοθέτηση μέτρων που αποβλέπουν στην υλοποίηση της συνεργασίας με χώρες εκτός ΕΕ, η πρόταση συνιστά κανονισμό, ώστε να εξασφαλιστεί η ομοιόμορφη εφαρμογή της, ο δεσμευτικός χαρακτήρας της στο σύνολό της, και η άμεση εφαρμογή της.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Άνευ αντικειμένου.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Δεν κατέστη δυνατή η διεξαγωγή επίσημης διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της κατάρτισης της πρότασης, ώστε να μπορέσει να εγκριθεί εγκαίρως από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για να καταστεί λειτουργική το 2025.

Η ΕΕ θα διασφαλίσει την κατάλληλη επικοινωνία και προβολή σχετικά με τους στόχους και τις δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του παρόντος μηχανισμού, στη Μολδαβία, εντός της ΕΕ και πέραν αυτής.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Άνευ αντικειμένου

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Εντός τριών μηνών από την έκδοση του κανονισμού θα εκπονηθεί αξιολόγηση με τη μορφή εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής προς τεκμηρίωση της πρότασης.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Άνευ αντικειμένου

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Προϋπόθεση για τη χορήγηση στήριξης στο πλαίσιο του μέσου είναι να συνεχίσει η Μολδαβία και τα θεσμικά της όργανα να σέβονται τους αποτελεσματικούς δημοκρατικούς μηχανισμούς και τους θεσμούς της δημοκρατίας, στους οποίους περιλαμβάνονται το πολυκομματικό κοινοβουλευτικό σύστημα και το κράτος δικαίου, και να εγγυώνται για τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες. Η δέσμευση της Μολδαβίας για μεταρρυθμίσεις και η ισχυρή πολιτική βούληση που εξέφρασαν οι αρχές αποτελούν θετικές ενδείξεις, οι οποίες επιβεβαιώθηκαν στην αξιολόγηση της Επιτροπής, όπως περιγράφεται στην ανακοίνωσή της, του 2023, σχετικά με τη δέσμη μέτρων για τη διεύρυνση.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Οι μέγιστοι πόροι που θα διατεθούν μέσω της διευκόλυνσης θα ανέρχονται σε 1 920 εκατ. EUR για την περίοδο 2025-2027 για όλα τα είδη στήριξης, εκ των οποίων μη επιστρεπτέα στήριξη ύψους 420 εκατ. EUR, συμπεριλαμβανομένων των προβλέψεων, και θα χρηματοδοτηθούν από τα διμερή κονδύλια για τη Μολδαβία για την περίοδο 2025-2027 στο πλαίσιο του NDICI-GE, καθώς και 1 500 εκατ. EUR σε δάνεια με ευνοϊκούς όρους που παρέχονται από την ΕΕ.

Οι προβλέψεις για τα δάνεια θα περιλαμβάνονται στο κοινό ταμείο προβλέψεων με συντελεστή προβλέψεων 9 %. Οι προβλέψεις θα προέλθουν από τη μη επιστρεπτέα στήριξη, η οποία θα αντληθεί από τα διμερή κονδύλια για τη Μολδαβία για την περίοδο 2025-2027, στο πλαίσιο του NDICI-GE.

Το 1 % της συνιστώσας της μη επιστρεπτέας στήριξης (4,2 εκατ. EUR) θα διατεθεί σε δαπάνες τεχνικής και διοικητικής βοήθειας που σχετίζονται με τη διαχείριση της διευκόλυνσης, μεταξύ των οποίων η παρακολούθηση, η επικοινωνία, ο έλεγχος και η αξιολόγηση.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Ο κανονισμός θεσπίζει λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με την εφαρμογή, την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την αξιολόγηση.

Η Επιτροπή θα παρακολουθεί στενά την υλοποίηση της διευκόλυνσης. Με πλήρη συμμόρφωση με τις Συνθήκες, η Επιτροπή θα συνεργαστεί με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (EYED) για την υλοποίηση της διευκόλυνσης και για τη διασφάλιση της συνέπειας της εξωτερικής δράσης της ΕΕ.

Η Μολδαβία θα πρέπει να θέσει σε εφαρμογή ένα σύστημα παρακολούθησης, βάσει κριτηρίων που καθορίζονται από την Επιτροπή, και θα αναμένεται να υποβάλλει ετησίως έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή του οικείου θεματολογίου μεταρρυθμίσεων. Η υποχρέωση αυτή θα περιλαμβάνει την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο προς την επίτευξη των δεδηλωμένων στόχων του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, σχετικά με τις βελτιώσεις των οικείων συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, την εκτέλεση του προϋπολογισμού, καθώς και σχετικά με τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντα ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντα ποσά, τα οποία τελικά ανακτήθηκαν από την ΕΕ.

Η Επιτροπή θα υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 27 του κανονισμού ετήσια εκτίμηση της εκτέλεσης των χρηματοδοτήσεων που παρέχονται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης.

Η Επιτροπή θα διενεργήσει επίσης εκ των υστέρων αξιολόγηση του κανονισμού.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Ανευ αντικειμένου

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Ο κανονισμός θεσπίζει λεπτομερείς διατάξεις για την εφαρμογή, την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την αξιολόγηση.

Η εφαρμογή στο πλαίσιο του μέσου πραγματοποιείται με τις μορφές και τις μεθόδους υλοποίησης που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό.

Η Επιτροπή θα παρακολουθεί στενά την υλοποίηση της διευκόλυνσης. Με πλήρη συμμόρφωση με τις Συνθήκες, η Επιτροπή θα συνεργαστεί με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (EYED) για την υλοποίηση της διευκόλυνσης και για τη διασφάλιση της συνέπειας της εξωτερικής δράσης της ΕΕ.

Η Μολδαβία θα πρέπει να θέσει σε εφαρμογή ένα σύστημα παρακολούθησης, βάσει κριτηρίων που καθορίζονται από την Επιτροπή, και θα αναμένεται να υποβάλλει ετησίως έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή του οικείου θεματολογίου μεταρρυθμίσεων. Η υποχρέωση αυτή θα περιλαμβάνει την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο προς την επίτευξη των δεδηλωμένων στόχων του θεματολογίου, σχετικά με τις βελτιώσεις των οικείων συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, την εκτέλεση του προϋπολογισμού, καθώς και σχετικά με τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντα ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντα ποσά, τα οποία τελικά ανακτήθηκαν από την ΕΕ.

Η Επιτροπή θα υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 27 του κανονισμού ετήσια εκτίμηση της εκτέλεσης των χρηματοδοτήσεων που παρέχονται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης.

Η Επιτροπή θα διενεργήσει επίσης εκ των υστέρων αξιολόγηση του κανονισμού.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Ο κανονισμός θεσπίζει τη διευκόλυνση μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τη Μολδαβία.

Το κεφάλαιο I (Γενικές διατάξεις) καλύπτει το αντικείμενο της διευκόλυνσης (άρθρο 1), τους ορισμούς (άρθρο 2), τους γενικούς και ειδικούς στόχους της διευκόλυνσης (άρθρο 3), τις γενικές αρχές (άρθρο 4) και τις προϋποθέσεις για τη στήριξη (άρθρο 5).

Το κεφάλαιο II καθορίζει τις λεπτομέρειες χρηματοδότησης και υλοποίησης της διευκόλυνσης. Το άρθρο 6 καθορίζει την υλοποίηση της διευκόλυνσης με τη μορφή μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης (που χρηματοδοτείται από τα διμερή κονδύλια για τη Μολδαβία για την περίοδο 2025-2027 στο πλαίσιο του NDICI-GE) και τη στήριξη με τη μορφή δανείων. Το άρθρο 7 περιγράφει την επιλεξιμότητα προσώπων και οντοτήτων. Το άρθρο 8 καλύπτει τη συμφωνία διευκόλυνσης που θα συναφθεί μεταξύ της Επιτροπής και της Μολδαβίας, η οποία καθορίζει ιδίως τις διατάξεις ελέγχου και δικλίδων ελέγχου, καθώς και τις υποχρεώσεις και τους όρους για την εκταμίευση των πληρωμών.

Στο κεφάλαιο III (Θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων) περιγράφονται λεπτομερώς οι απαιτήσεις και η βάση για τη διαμόρφωση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων (άρθρο 9) και οι αρχές χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των όρων πληρωμής για τις εκταμιεύσεις (άρθρο 10). Το άρθρο 11 περιγράφει λεπτομερώς το περιεχόμενο του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων που πρέπει να υποβάλει η Μολδαβία, τη σχετική διαδικασία και τα στοιχεία που θα πρέπει να περιλαμβάνει το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένων των μεταρρυθμίσεων και των τομέων επενδύσεων που θα χρηματοδοτηθούν από τη διευκόλυνση, καθώς και τα συστήματα για την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη αντιμετώπιση παρατυπιών, απάτης, διαφθοράς και συγκρούσεων συμφερόντων, κατά τη χρήση των κονδυλίων που παρέχονται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης.

Η Επιτροπή θα αξιολογήσει το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 12. Θα εκδώσει εκτελεστική απόφαση, όπως περιγράφεται στο άρθρο 13, στην οποία θα καθορίζεται το ενδεικτικό ποσό της δανειακής στήριξης που θα εκταμιευθεί εφόσον πληρούνται οι όροι και το χρονοδιάγραμμα πληρωμής, καθώς και η προχρηματοδότηση για την οποία θα είναι επιλέξιμη η Μολδαβία. Το άρθρο 14 επιτρέπει στη Μολδαβία να προτείνει τροποποιημένο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων και να ζητήσει από την Επιτροπή να τροποποιήσει την εκτελεστική της απόφαση.

Το άρθρο 15 καλύπτει τις δανειακές συμβάσεις που θα συναφθούν μεταξύ της Επιτροπής και της Μολδαβίας, καθώς και τους κανόνες που διέπουν τον δανεισμό της Επιτροπής στις αγορές. Το άρθρο 16 ορίζει τα μέτρα που λαμβάνονται όσον αφορά τις προβλέψεις. Οι κανόνες για την καταβολή προχρηματοδότησης στη Μολδαβία, με την επιφύλαξη της τήρησης από τη χώρα των προϋποθέσεων που περιγράφονται στο άρθρο 5, καθορίζονται στο άρθρο 17. Το άρθρο 18 περιγράφει τα έργα στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας. Το άρθρο 19 περιγράφει λεπτομερώς τη διαδικασία για τις εκταμιεύσεις μετά την εκπλήρωση αμοτερόντων των γενικών όρων που σχετίζονται με τη μακροοικονομική σταθερότητα, τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, τη διαφάνεια και την εποπτεία του προϋπολογισμού, καθώς και των όρων πληρωμής που προβλέπονται στα θεματολόγια μεταρρυθμίσεων.

Οι πληρωμές θα πραγματοποιούνται σε εξαμηνιαία βάση, μετά την υποβολή από τη Μολδαβία αιτήματος αποδέσμευσης των κονδυλίων έπειτα από την ικανοποιητική εκπλήρωση των σχετικών όρων πληρωμής, με τη μορφή ποιοτικών και ποσοτικών οροσήμεων τα οποία πρόκειται να αναληφθούν. Σε περίπτωση αρνητικής αξιολόγησης από την Επιτροπή, παρακρατείται μέρος του ποσού που αντιστοιχεί στους όρους πληρωμής που δεν έχουν εκπληρωθεί. Η αποδέσμευση των παρακρατηθέντων κονδυλίων θα είναι δυνατή μόνον εφόσον η Μολδαβία αιτιολογήσει δεόντως, στο πλαίσιο μεταγενέστερου αιτήματος αποδέσμευσης κονδυλίων, ότι έχει λάβει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει την ικανοποιητική εκπλήρωση των σχετικών όρων πληρωμής. Το άρθρο 19 ορίζει επίσης ότι δεν θα καταβληθεί κανένα ποσό για ποιοτικά ή ποσοτικά ορόσημα τα οποία δεν έχουν επιτευχθεί έως την 31η Δεκεμβρίου 2028, ενώ εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να μειώσει τα ποσά εάν θίγονται τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ ή εάν η Μολδαβία αθετήσει σοβαρά υποχρέωση των συμφωνιών που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο της διευκόλυνσης. Το άρθρο 20 ορίζει τους κανόνες που διέπουν τη διαφάνεια για τα πρόσωπα και τις οντότητες που λαμβάνουν χρηματοδότηση για την υλοποίηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων.

Το κεφάλαιο IV (Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ) καθορίζει τις διατάξεις που πρέπει να ακολουθούν η Επιτροπή και η Μολδαβία ώστε να διασφαλίζονται αποτελεσματικοί έλεγχοι όσον αφορά την υλοποίηση της διευκόλυνσης. Το άρθρο 21 καθορίζει τις υποχρεώσεις που πρέπει να αντικατοπτρίζονται στη συμφωνία διευκόλυνσης.

Σε αυτές περιλαμβάνονται τα ενδεδειγμένα μέτρα για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων και παρατυπιών που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ· η αποφυγή διπλής χρηματοδότησης· η προσφυγή στη δικαιοσύνη για την ανάκτηση κονδυλίων που έχουν υπεξαιρεθεί· η συλλογή επαρκών δεδομένων σχετικά με τους αποδέκτες των κονδυλίων στο πλαίσιο της διευκόλυνσης· και ο καθορισμός των δικαιωμάτων που πρέπει να χορηγηθούν στην Επιτροπή, στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO). Το άρθρο 21 παρέχει στην Επιτροπή την εξουσία να μειώνει ή να ανακτά ποσά εάν επηρεάζονται τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ, σε περίπτωση αντιστροφής των ποιοτικών ή των ποσοτικών οροσήμων, ή εάν η Μολδαβία αθετήσει σοβαρά υποχρέωση που απορρέει από τις συμφωνίες που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο της διευκόλυνσης. Το άρθρο 22 ορίζει τις διατάξεις για τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου της Μολδαβίας.

Το κεφάλαιο VI (Παρακολούθηση, υποβολή εκθέσεων και αξιολόγηση) καθορίζει τους δείκτες και τα αποτελέσματα που πρέπει να χρησιμοποιούνται στην παρακολούθηση και την αξιολόγηση (άρθρο 23), στην κατάρτιση πίνακα αποτελεσμάτων (άρθρο 24), στην εκ των υστέρων αξιολόγηση της διευκόλυνσης (άρθρο 25) και στην υποβολή εκθέσεων από τη Μολδαβία στο πλαίσιο του οικονομικού και δημοσιονομικού διαλόγου (άρθρο 26).

Το κεφάλαιο VII (Τελικές διατάξεις) καθορίζει τη διαδικασία επιτροπολογίας (άρθρο 27), τις διατάξεις για την ενημέρωση, την επικοινωνία και τη δημοσιότητα (άρθρο 28) και την έναρξη ισχύος (άρθρο 29).

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση της διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τη Δημοκρατία της Μολδαβίας

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 212,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Ένωση βασίζεται στις αξίες που αναφέρονται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), στις οποίες περιλαμβάνονται η δημοκρατία, το κράτος δικαίου και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι αξίες αυτές αποτελούν μέρος των κριτηρίων προσχώρησης που καθορίστηκαν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης τον Ιούνιο του 1993 («κριτήρια της Κοπεγχάγης»), τα οποία αποτελούν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας για την προσχώρηση στην Ένωση.
- (2) Η διαδικασία διεύρυνσης βασίζεται σε καθορισμένα κριτήρια, σε δίκαιες και αυστηρές προϋποθέσεις, καθώς και στην αρχή των ιδίων επιδόσεων. Η αταλάντευτη προσήλωση στην προσέγγιση «προτεραιότητα στις θεμελιώδεις αρχές», με την οποία δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο κράτος δικαίου, τα θεμελιώδη δικαιώματα, τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών και τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, καθώς και τα οικονομικά κριτήρια, παραμένει ουσιαστικής σημασίας. Η πρόοδος εξαρτάται από την εφαρμογή, εκ μέρους της Δημοκρατίας της Μολδαβίας (στο εξής: Μολδαβία), των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων προς ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της Ένωσης.
- (3) Ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας κατέδειξε επίσης ότι η διεύρυνση αποτελεί γεωστρατηγική επένδυση στην ειρήνη, την ασφάλεια και τη σταθερότητα. Η Ένωση είναι πλήρως και κατηγορηματικά προσηλωμένη στην προοπτική προσχώρησης της Μολδαβίας στην Ένωση. Ο προσανατολισμός της Μολδαβίας προς την Ένωση και η δέσμευσή της έναντι της Ένωσης αποτελεί σαφή έκφραση της στρατηγικής επιλογής της και της θέσης της σε μια κοινότητα αξιών. Η πορεία της Μολδαβίας προς την ΕΕ πρέπει να εδράζεται σταθερά σε απτή και συγκεκριμένη πρόοδο όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις.
- (4) Είναι προς το κοινό συμφέρον της Ένωσης και της Μολδαβίας να προχωρήσουν στις μεταρρυθμίσεις του πολιτικού, νομικού και οικονομικού συστήματός της ενόψει της μελλοντικής προσχώρησής της στην Ένωση και να στηρίξουν τη διαδικασία προσχώρησής της. Η προοπτική της προσχώρησης στην Ένωση έχει ισχυρό

μετασχηματιστικό αντίκτυπο, διότι ενσωματώνει θετικές δημοκρατικές, πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές.

- (5) Είναι αναγκαίο να επισπευσθούν ορισμένα από τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από την ιδιότητα του μέλους της Ένωσης πριν από την προσχώρηση. Η οικονομική σύγκλιση βρίσκεται στο επίκεντρο των εν λόγω οφελών. Επί του παρόντος η σύγκλιση της Μολδαβίας όσον αφορά το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, εκφρασμένο σε μονάδες αγοραστικής δύναμης, παραμένει χαμηλή, στο 29 % του μέσου όρου της ΕΕ, και δεν σημειώνει αρκετά ταχεία πρόοδο.
- (6) Καθώς οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις με τη Μολδαβία άρχισαν τον Ιούνιο του 2024, είναι σημαντικό η στήριξη της ενταξιακής πορείας της Μολδαβίας να ανέλθει σε επίπεδα συγκρίσιμα με τις άλλες υποψήφιες χώρες που έχουν ξεκινήσει ενταξιακές διαπραγματεύσεις και να εξασφαλιστούν ανάλογοι πόροι.
- (7) Η εφαρμογή του σχεδίου ανάπτυξης για τη Μολδαβία απαιτεί την κατάλληλη χρηματοδότηση στο πλαίσιο ενός ειδικού νέου χρηματοδοτικού μέσου, της διευκόλυνσης, που θα βοηθήσει τη χώρα να υλοποιήσει τις μεταρρυθμίσεις για τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και να σημειώσει πρόοδο όσον αφορά τις θεμελιώδεις αρχές.
- (8) Προς επίτευξη των στόχων του σχεδίου ανάπτυξης για τη Μολδαβία, θα πρέπει να δοθεί έμφαση, όσον αφορά τους τομείς επενδύσεων, σε τομείς που είναι πιθανό να λειτουργήσουν ως βασικοί πολλαπλασιαστές για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη: συνδεσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των βιώσιμων μεταφορών, απανθρακοποίηση, ενέργεια, πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, καθώς και εκπαίδευση, συμμετοχή στην αγορά εργασίας και ανάπτυξη δεξιοτήτων, με ιδιαίτερη έμφαση στη νεολαία.
- (9) Η διευκόλυνση θα πρέπει να βασίζεται στο θεματολόγιο σύνδεσης με τη Μολδαβία, καθώς και στο έργο του οικονομικού και επενδυτικού σχεδίου για την Ανατολική Εταιρική Σχέση στη Μολδαβία, το οποίο πρωτοστάτησε σε επενδύσεις σε κρίσιμους τομείς, όπως η συνδεσιμότητα, η ενεργειακή απόδοση, η επιχειρηματική ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα.
- (10) Οι βιώσιμες υποδομές μεταφορών είναι απαραίτητες για να βελτιωθεί η συνδεσιμότητα μεταξύ της Μολδαβίας και της Ένωσης, αναμένεται δε να συμβάλουν στην ενσωμάτωση της Μολδαβίας στο δίκτυο μεταφορών της Ένωσης. Στο αναθεωρημένο διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών (ΔΕΔ-Μ), η Επιτροπή συμπεριέλαβε τη Μολδαβία στον ευρωπαϊκό διάδρομο μεταφορών Βαλτικής Θάλασσας — Εύξεινου Πόντου — Αιγαίου Πελάγους. Το δίκτυο ΔΕΔ-Μ αποτελεί το σημείο αναφοράς για τη χρηματοδότηση των βιώσιμων υποδομών μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των φιλικών προς το περιβάλλον μέσων μεταφοράς, όπως οι σιδηρόδρομοι, και της ψηφιοποίησης των μεταφορών.
- (11) Η διευκόλυνση θα πρέπει να στηρίζει τις επενδύσεις και τις μεταρρυθμίσεις που προάγουν την πορεία της Μολδαβίας προς τον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας και της κοινωνίας σύμφωνα με το όραμα της ΕΕ για το 2030 που παρουσιάζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ψηφιακή Πυξίδα 2030: η ευρωπαϊκή οδός για την ψηφιακή δεκαετία», προωθώντας μια ψηφιακή, συμπεριληπτική οικονομία προς όφελος όλων των πολιτών. Επιδίωξη της διευκόλυνσης θα πρέπει να είναι να διευκολύνει τη Μολδαβία να εκπληρώσει τους γενικούς και ψηφιακούς στόχους όσον αφορά την Ένωση. Όπως αναφέρει η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της 15ης Ιουνίου 2023, με τίτλο «Εφαρμογή της εργαλειοθήκης

κυβερνοασφάλειας 5G», η εργαλειοθήκη για την κυβερνοασφάλεια των δικτύων πέμπτης γενιάς (5G) θα πρέπει να αποτελέσει το σημείο αναφοράς για τη χρηματοδότηση της Ένωσης με σκοπό τη διασφάλιση της ασφάλειας, της ανθεκτικότητας και της προστασίας της ακεραιότητας των έργων ψηφιακών υποδομών στην περιοχή.

- (12) Η στήριξη στο πλαίσιο της διευκόλυνσης θα πρέπει να παρασχεθεί για την επίτευξη γενικών και ειδικών στόχων, βάσει καθορισμένων κριτηρίων και με σαφείς όρους πληρωμής. Οι εν λόγω γενικοί και ειδικοί στόχοι θα πρέπει να επιδιώκονται με αμοιβαία ενισχυτικό τρόπο. Η διευκόλυνση θα πρέπει να στηρίζει τη διαδικασία διεύρυνσης, μέσω της ταχύτερης ευθυγράμμισης με τις αξίες, τη νομοθεσία, τους κανόνες, τα πρότυπα, τις πολιτικές και τις πρακτικές της Ένωσης («κεκτημένο») ενόψει της ένταξης στην Ένωση, να επιταχύνει τη σταδιακή ένταξη της Μολδαβίας στην ενιαία αγορά της Ένωσης αλλά και την κοινωνικοοικονομική της σύγκλιση με την Ένωση. Η διευκόλυνση θα πρέπει επίσης να προωθεί σχέσεις καλής γειτονίας.
- (13) Εκτός από την τόνωση της κοινωνικοοικονομικής σύγκλισης, η διευκόλυνση θα πρέπει επίσης να συμβάλλει στην επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων που σχετίζονται με τις θεμελιώδεις αρχές της διαδικασίας διεύρυνσης, στις οποίες συγκαταλέγεται το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, μεταξύ άλλων τα δικαιώματα των προσφύγων, των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών μειονοτήτων και των Ρομά, καθώς και τα δικαιώματα των λεσβίων, των ομοφυλόφιλων, των αμφιφυλόφιλων, των τρανς και των ίντερσεξ ατόμων (ΛΟΑΤΙ). Θα πρέπει επίσης να βελτιώσει τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών και της δημόσιας διοίκησης· των δημοσίων συμβάσεων, του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων και της διαχείρισης των δημοσίων οικονομικών· της καταπολέμησης όλων των μορφών διαφθοράς και οργανωμένου εγκλήματος· της ποιοτικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και των πολιτικών απασχόλησης· των στόχων της χώρας για την πράσινη μετάβαση, το κλίμα και το περιβάλλον.
- (14) Η διευκόλυνση αυτή αναμένεται να βοηθήσει τη Μολδαβία στην προετοιμασία της για την προσχώρηση στην Ένωση σύμφωνα με την υφιστάμενη μεθοδολογία διεύρυνσης³.
- (15) Η διευκόλυνση θα πρέπει να συμπληρώνει τον υφιστάμενο οικονομικό και δημοσιονομικό διάλογο χωρίς να θέτει σε κίνδυνο το πεδίο εφαρμογής του, ενισχύοντας έτσι την οικονομική ολοκλήρωση και προετοιμασία για την πολυμερή εποπτεία των οικονομικών πολιτικών της Ένωσης.
- (16) Η διευκόλυνση θα πρέπει να προωθεί τις αρχές της αποτελεσματικότητας της ανάπτυξης, με τήρηση της προσθετικότητας και της συμπληρωματικότητας ως προς τη στήριξη που παρέχεται στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων και μέσων της Ένωσης και με επιδίωξη την αποφυγή επικαλύψεων και τη διασφάλιση συνεργειών μεταξύ της συνδρομής βάσει του παρόντος κανονισμού και άλλης συνδρομής, συμπεριλαμβανομένων ολοκληρωμένων χρηματοδοτικών πακέτων που αποτελούνται από χρηματοδότηση υπέρ των εξαγωγών και της ανάπτυξης, που παρέχεται από την Ένωση, τα κράτη μέλη, τρίτες χώρες, πολυμερείς και περιφερειακούς οργανισμούς και οντότητες.
- (17) Σύμφωνα με την αρχή των συμπεριληπτικών εταιρικών σχέσεων, επιδίωξη της Επιτροπής θα πρέπει να διασφαλίσει ότι θα ζητείται δεόντως η γνώμη των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών στη Μολδαβία, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών

³

COM(2020) 57 final.

εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, και ότι θα έχουν έγκαιρη πρόσβαση σε σχετικές πληροφορίες, ώστε να μπορούν να διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προγραμμάτων και των σχετικών διαδικασιών παρακολούθησης.

- (18) Για την υποστήριξη των στόχων της παρούσας διευκόλυνσης και την ενίσχυση των σχετικών ικανοτήτων της Μολδαβίας όσον αφορά την εφαρμογή του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, θα πρέπει να παρέχεται τεχνική βοήθεια, καθώς και βοήθεια για τη διασυννοριακή συνεργασία.
- (19) Η διευκόλυνση θα πρέπει να διασφαλίζει τη συνέπεια με τους γενικούς στόχους της εξωτερικής δράσης της Ένωσης και να υποστηρίζει τους στόχους αυτούς, όπως ορίζονται στο άρθρο 21 ΣΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, θα πρέπει να διασφαλίζει την προστασία και την προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και το κράτος δικαίου.
- (20) Η διευκόλυνση θα πρέπει να τονώνει την καινοτομία, την έρευνα και τη συνεργασία μεταξύ των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και της βιομηχανίας για τη στήριξη της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, μέσω της προώθησης των τοπικών βιομηχανιών, με ιδιαίτερη έμφαση στις τοπικές πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και στις νεοφυείς επιχειρήσεις.
- (21) Η Μολδαβία θα πρέπει να επιδεικνύει αξιόπιστη προσήλωση στις ευρωπαϊκές αξίες, μεταξύ άλλων μέσω της ευθυγράμμισής της με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης.
- (22) Κατά την υλοποίηση της διευκόλυνσης, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η στρατηγική αυτονομία της Ένωσης, καθώς και τα στρατηγικά συμφέροντα της Ένωσης και των κρατών μελών της, καθώς και οι αξίες στις οποίες βασίζεται η Ένωση.
- (23) Οι δραστηριότητες στο πλαίσιο της διευκόλυνσης θα πρέπει να στηρίζουν την πρόοδο προς τα κοινωνικά, κλιματικά και περιβαλλοντικά πρότυπα της Ένωσης, καθώς και προς την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, τη συμφωνία του Παρισιού που συνήφθη δυνάμει της Σύμβασης-Πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή, τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τη βιολογική ποικιλότητα και τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της απερίημωσης, και δεν θα πρέπει να συμβάλλουν στην περιβαλλοντική υποβάθμιση ή να προκαλούν βλάβη στο περιβάλλον ή στο κλίμα. Τα μέτρα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης θα πρέπει να συνάδουν με το σχέδιο της Μολδαβίας για την ενέργεια και το κλίμα, την εθνικά καθορισμένη συνεισφορά της και τη φιλοδοξία για επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050. Η διευκόλυνση θα πρέπει να συμβάλλει στη δράση μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και στην ικανότητα προσαρμογής στις δυσμενείς επιπτώσεις της, και να ενισχύει την κλιματική ανθεκτικότητα. Ειδικότερα, η χρηματοδότηση στο πλαίσιο της διευκόλυνσης θα πρέπει να προωθεί τη μετάβαση προς μια απανθρακοποιημένη, κλιματικά ουδέτερη, κυκλική και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή οικονομία.
- (24) Η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να διέπεται από τις αρχές της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων, όπως ορίζονται στις στρατηγικές της Ένωσης για την ισότητα. Θα πρέπει να προωθεί και να προάγει την ισότητα των φύλων και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, να διασφαλίζει την ουσιαστική

συμμετοχή των γυναικών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, και την ενδυνάμωση των γυναικών και των κοριτσιών και να επιδιώκει την προστασία και την προώθηση των δικαιωμάτων των γυναικών και των κοριτσιών, καθώς και την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά σχέδια δράσης της ΕΕ για θέματα φύλου και τα σχετικά συμπεράσματα του Συμβουλίου και τις διεθνείς συμβάσεις. Επιπλέον, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται με πλήρη σεβασμό του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, μεταξύ άλλων όσον αφορά την προστασία των παιδιών και τα εργασιακά δικαιώματα. Η υλοποίηση της διευκόλυνσης θα πρέπει να συνάδει με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και το πρωτόκολλό της, και να διασφαλίζει την προσβασιμότητα στις επενδύσεις και την τεχνική βοήθεια που παρέχει, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

- (25) Λαμβανομένης υπόψη της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας ως στρατηγικής βιώσιμης ανάπτυξης της Ένωσης και της σημασίας που έχει η αντιμετώπιση των στόχων για το κλίμα και τη βιοποικιλότητα σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στη διοργανική συμφωνία, η διευκόλυνση θα πρέπει να συμβάλλει στην επίτευξη ενός συνολικού στόχου που συνίσταται στη διάθεση του 30 % των δαπανών του προϋπολογισμού της Ένωσης για τη στήριξη των κλιματικών στόχων, καθώς και του 7,5 % το 2024 και του 10 % το 2026 και το 2027 για στόχους βιοποικιλότητας. Τουλάχιστον το 37 % της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης, συμπεριλαμβανομένων των προβλέψεων, που παρέχεται σε επενδυτικά έργα εγκεκριμένα στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας (NIP), μιας από τις περιφερειακές επενδυτικές πλατφόρμες που αναφέρονται στο άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947⁴, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους κλιματικούς στόχους. Το ποσό αυτό θα πρέπει να υπολογίζεται, με βάση τους δείκτες του Ρίο, σύμφωνα με την υποχρέωση γνωστοποίησης της διεθνούς χρηματοδότησης της ΕΕ για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στον ΟΟΣΑ και σε άλλες διεθνείς συμφωνίες ή άλλα διεθνή πλαίσια. Ήδη από τον Ιούνιο του 2025, οι συντελεστές της ΕΕ για το κλίμα, οι οποίοι εφαρμόζονται σε όλα τα προγράμματα στο πλαίσιο του πολυετούς χρηματοδοτικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2021-2027 και καθορίζονται στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Αρχιτεκτονική για την ενσωμάτωση της διάστασης του κλίματος στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027» (SWD(2022) 225), θα εφαρμοστούν επίσης στις δαπάνες για το κλίμα στο πλαίσιο του τομέα 6 του ΠΔΠ («Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος»). Η διευκόλυνση θα ευθυγραμμιστεί με την προσέγγιση άλλων μέσων του τομέα 6, προκειμένου να διασφαλιστεί η λογική συνέπεια κατά την υποβολή εκθέσεων για το κλίμα στην περιοχή. Η διευκόλυνση θα πρέπει να στηρίζει δραστηριότητες που σέβονται πλήρως τα κλιματικά και περιβαλλοντικά πρότυπα και προτεραιότητες της Ένωσης και την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- (26) Τα έργα εγκρίνονται στο πλαίσιο της NIP μετά από αξιολόγηση από την Επιτροπή και με την επιφύλαξη θετικής γνώμης των κρατών μελών στο συμβούλιο της NIP.
- (27) Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τη Μολδαβία, θα πρέπει να διασφαλίζει τη συμμόρφωση, τη συνοχή, τη συνέπεια και τη συμπληρωματικότητα, την αύξηση της διαφάνειας και της λογοδοσίας κατά την παροχή της συνδρομής,

⁴ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, ΕΕ L 239 της 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>.

μεταξύ άλλων με την εφαρμογή κατάλληλων συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και πολιτικών για την καταπολέμηση της απάτης. Η στήριξη στο πλαίσιο της διευκόλυνσης θα πρέπει να διατίθεται υπό τις προϋποθέσεις ότι η Μολδαβία εξακολουθεί να τηρεί και να σέβεται τους ουσιαστικούς μηχανισμούς της δημοκρατίας, στους οποίους περιλαμβάνονται το πολυκομματικό κοινοβουλευτικό σύστημα, οι ελεύθερες και δίκαιες εκλογές, η πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης, η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και το κράτος δικαίου, και να εγγυάται τον σεβασμό όλων των υποχρεώσεων όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες.

- (28) Η διευκόλυνση θα πρέπει να υποστηριχθεί με πόρους από τον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη, που ανέρχονται σε 420 εκατ. EUR και μέγιστο ποσό ύψους 1 500 εκατ. EUR σε δάνεια για την περίοδο 2025-2027. Το ποσό θα πρέπει να καλύπτει το 9 % των προβλέψεων οι οποίες απαιτούνται για τα δάνεια, που αντιστοιχούν σε 135 εκατ. EUR, τη στήριξη που παρέχεται από την Ένωση για έργα που εγκρίνονται στο πλαίσιο της NIP, όπως αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 2, και τη συμπληρωματική στήριξη, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και της τεχνικής βοήθειας. Η μη επιστρεπτέα στήριξη θα πρέπει να χρηματοδοτείται από το κονδύλιο που διατίθεται στο γεωγραφικό πρόγραμμα γειτονίας σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947. Θα πρέπει να εφαρμόζονται όλες οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα κανονισμό. Η προτεινόμενη διευκόλυνση βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στη διευκόλυνση μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια.
- (29) Οι αποφάσεις σχετικά με την αποδέσμευση που αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 3 για τη στήριξη υπό μορφή δανείων θα πρέπει να εκδοθούν κατά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2025 έως τις 30 Ιουνίου 2029. Η εν λόγω τελική ημερομηνία περιλαμβάνει τον χρόνο που απαιτείται ώστε η Επιτροπή να αξιολογήσει την επιτυχή εκπλήρωση των σχετικών όρων πληρωμής και να εκδώσει τη μεταγενέστερη απόφαση αποδέσμευσης.
- (30) Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η μόχλευση της χρηματοδοτικής στήριξης της Ένωσης για την προσέλκυση πρόσθετων επενδύσεων και να διασφαλιστεί ο έλεγχος των δαπανών από την Ένωση, οι επενδύσεις σε υποδομές που στηρίζουν το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα πρέπει να υλοποιηθούν μέσω της NIP. Τουλάχιστον το 25 % του ποσού του δανείου που αποδεσμεύεται για τη Μολδαβία θα πρέπει να διατίθεται από τη Μολδαβία σε επενδυτικά έργα που εγκρίνονται στο πλαίσιο της NIP. Το ποσοστό αυτό προστίθεται στη μη επιστρεπτέα στήριξη που παρέχει η Ένωση για τα εν λόγω έργα.
- (31) Η δημοσιονομική υποχρέωση από δάνεια στο πλαίσιο της διευκόλυνσης δεν θα πρέπει να αποτελεί μέρος του ποσού της εγγύησης εξωτερικής δράσης κατά την έννοια του άρθρου 31 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- (32) Στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να εφαρμόζονται οι οριζόντιοι δημοσιονομικοί κανόνες που εγκρίνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 322 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Οι εν λόγω κανόνες θεσπίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 και καθορίζουν ιδίως τη διαδικασία κατάρτισης και εκτέλεσης του προϋπολογισμού υπό άμεση και έμμεση διαχείριση μέσω επιχορηγήσεων, σύναψης συμβάσεων, χρηματοδοτικής

συνδρομής, συνδυαστικών πράξεων και καταβολής των αμοιβών των εξωτερικών εμπειρογνομόνων, προβλέπουν δε ελέγχους της ευθύνης των οικονομικών φορέων.

- (33) Περιορισμοί σχετικά με την επιλεξιμότητα στις διαδικασίες χορήγησης στο πλαίσιο της διευκόλυνσης θα πρέπει να προβλέπονται, κατά περίπτωση, λόγω του ειδικού χαρακτήρα της δραστηριότητας ή όταν η δραστηριότητα επηρεάζει την ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη.
- (34) Για να διασφαλιστεί η αποδοτική υλοποίηση της διευκόλυνσης, συμπεριλαμβανομένης της ευκολότερης ένταξης της Μολδαβίας στις ευρωπαϊκές αξιακές αλυσίδες, όλες οι προμήθειες και τα υλικά που χρηματοδοτούνται και αποτελούν αντικείμενο σύναψης συμβάσεων στο πλαίσιο της παρούσας διευκόλυνσης θα πρέπει να προέρχονται από κράτη μέλη, τη Μολδαβία, υποψήφιες χώρες και συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και χώρες οι οποίες παρέχουν στη Μολδαβία επίπεδο στήριξης συγκρίσιμο με το επίπεδο που παρέχει η Ένωση, λαμβανομένου υπόψη του μεγέθους της οικονομίας τους, και για τις οποίες η Επιτροπή καθιερώνει αμοιβαία πρόσβαση σε εξωτερική βοήθεια στη Μολδαβία, εκτός εάν οι προμήθειες και τα υλικά δεν μπορούν να προέρχονται υπό εύλογους όρους από καμία από τις εν λόγω χώρες.
- (35) Θα πρέπει να συναφθεί συμφωνία διευκόλυνσης με τη Μολδαβία για τον καθορισμό των αρχών της χρηματοδοτικής συνεργασίας μεταξύ της Ένωσης και της Μολδαβίας, καθώς και για τον καθορισμό των αναγκαίων μηχανισμών που αφορούν τις δικλίδες ελέγχου, την εποπτεία, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, την υποβολή εκθέσεων και τον έλεγχο της ενωσιακής χρηματοδότησης στο πλαίσιο της διευκόλυνσης, τους κανόνες σχετικά με τους φόρους, τους δασμούς και τις επιβαρύνσεις και τα μέτρα για την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διερεύνηση και την αποτελεσματική αντιμετώπιση περιπτώσεων παρατυπιών, απάτης, διαφθοράς και συγκρούσεων συμφερόντων. Κατά συνέπεια, θα πρέπει επίσης να συναφθεί με τη Μολδαβία δανειακή σύμβαση στην οποία θα καθορίζονται ειδικές διατάξεις για τη διαχείριση και την εκτέλεση της χρηματοδότησης που παρέχεται με τη μορφή δανείων. Η συμφωνία διευκόλυνσης και η δανειακή σύμβαση θα πρέπει να διαβιβάζονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, κατόπιν αιτήματος.
- (36) Η συμφωνία διευκόλυνσης θα πρέπει να προβλέπει την υποχρέωση της Μολδαβίας να διασφαλίζει, σύμφωνα με τις αρχές της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων και με τους ισχύοντες κανόνες για την προστασία των δεδομένων, τη συλλογή επαρκών δεδομένων, και την πρόσβαση σ' αυτά, σχετικά με τα πρόσωπα και τις οντότητες που λαμβάνουν χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για τον πραγματικό δικαιούχο, με στόχο την υλοποίηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων.
- (37) Η εφαρμογή της διευκόλυνσης θα πρέπει να υποστηρίζεται από ένα συνεκτικό και ιεραρχημένο σύνολο στοχευμένων μεταρρυθμίσεων και σχετικών επενδυτικών προτεραιοτήτων στη Μολδαβία («θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων»), το οποίο θα προσφέρει πλαίσιο για την τόνωση της διατηρήσιμης και συμπεριληπτικής κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης, διατυπωμένο με σαφήνεια και ευθυγραμμισμένο με τις απαιτήσεις προσχώρησης στην Ένωση και τις θεμελιώδεις αρχές της διαδικασίας διεύρυνσης. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα χρησιμεύσει ως γενικό πλαίσιο για την επίτευξη των στόχων της διευκόλυνσης. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα πρέπει να καταρτίζεται σε στενή διαβούλευση με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, θα πρέπει δε να αντικατοπτρίζεται σε αυτό η συμβολή τους. Η εκταμίευση της ενωσιακής στήριξης θα πρέπει να εξαρτάται από τη συμμόρφωση με

τους όρους πληρωμής και από τη μετρήσιμη πρόοδο στην υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων που προβλέπονται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων, το οποίο αξιολογείται και εγκρίνεται επίσημα από την Επιτροπή. Η αποδέσμευση κονδυλίων θα πρέπει να διαρθρωθεί αναλόγως και να αντικατοπτρίζει τους στόχους της διευκόλυνσης.

- (38) Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα πρέπει να περιλαμβάνει στοχευμένα μεταρρυθμιστικά μέτρα και επενδυτικούς τομείς προτεραιότητας, τα οποία θα συνοδεύονται από όρους πληρωμής με τη μορφή μετρήσιμων ποιοτικών και ποσοτικών οροσήμων που θα καταδεικνύουν την ικανοποιητική πρόοδο ή την ολοκλήρωση των εν λόγω μέτρων, καθώς και χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των εν λόγω μέτρων. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει προκαταρκτικό κατάλογο προγραμματισμένων επενδυτικών έργων που προορίζονται να υλοποιηθούν στο πλαίσιο της NIP. Η υλοποίηση των οροσήμων αυτών θα πρέπει να προγραμματιστεί το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2027, παρότι η συνολική ολοκλήρωση των μέτρων στα οποία αναφέρονται θα πρέπει να είναι δυνατό να επεκταθεί πέραν του 2027, αλλά όχι αργότερα από την 31η Δεκεμβρίου 2028. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα πρέπει να επεξηγεί το σύστημα της Μολδαβίας για την αποτελεσματική πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση παρατυπιών, διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένης της μείζονος διαφθοράς, απάτης και συγκρούσεων συμφερόντων, κατά τη χρήση των κονδυλίων που παρέχονται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης, και τις ρυθμίσεις για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης από τη διευκόλυνση και άλλα προγράμματα της Ένωσης, καθώς και από άλλους χορηγούς.
- (39) Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα πρέπει επίσης να επεξηγεί τον τρόπο με τον οποίο τα μέτρα αναμένεται να συμβάλουν στους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς στόχους και στην αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης», καθώς και στον ψηφιακό μετασχηματισμό.
- (40) Τα μέτρα στο πλαίσιο του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων θα πρέπει να συμβάλλουν στη βελτίωση ενός αποτελεσματικού συστήματος διαχείρισης και ελέγχου των δημόσιων οικονομικών, της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, της φοροαποφυγής, της φοροδιαφυγής, της απάτης και του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και σε ένα αποτελεσματικό σύστημα ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων, με στόχο την εξασφάλιση δίκαιων όρων για όλες τις επιχειρήσεις.
- (41) Στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα πρέπει να περιγράφονται τα εν λόγω συστήματα, καθώς και ειδικά ορόσημα που σχετίζονται με το κεφάλαιο 32, τα οποία θα στηρίξουν τη Μολδαβία κατά την ευθυγράμμιση των οικείων απαιτήσεων ελέγχων και δικλίδων ελέγχου με τα πρότυπα της Ένωσης. Σε περίπτωση που η αίτηση για αποδέσμευση κονδυλίων περιλαμβάνει ένα ορόσημο το οποίο σχετίζεται με το κεφάλαιο 32, όπως αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 2, η Επιτροπή δεν μπορεί να εκδώσει απόφαση με την οποία να επιτρέπει την αποδέσμευση κονδυλίων, εκτός εάν αξιολογήσει θετικά το εν λόγω ορόσημο.
- (42) Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει δείκτες για την αξιολόγηση της προόδου στην πορεία επίτευξης των γενικών και ειδικών στόχων της διευκόλυνσης που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Οι εν λόγω δείκτες θα πρέπει να βασίζονται σε διεθνώς συμφωνημένους δείκτες. Οι δείκτες θα πρέπει επίσης να συνάδουν, στο μέτρο του δυνατού, με τους κύριους δείκτες επιδόσεων που περιλαμβάνονται στην εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την έγκριση των θεματολογίων μεταρρυθμίσεων για τα Δυτικά Βαλκάνια βάσει του κανονισμού

(ΕΕ) 2024/1449 και στο πλαίσιο μέτρησης αποτελεσμάτων του ETBA+. Οι δείκτες θα πρέπει να είναι σχετικοί, αποδεκτοί, αξιόπιστοι, εύκολοι και ισχυροί.

- (43) Η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων με βάση τον κατάλογο κριτηρίων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Για να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες για την έγκριση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων. Η Επιτροπή θα λαμβάνει δεόντως υπόψη την απόφαση 2010/427/ΕΕ (11) του Συμβουλίου και τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης, κατά περίπτωση.
- (44) Το πρόγραμμα εργασίας κατά την έννοια του άρθρου 110 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 που εγκρίθηκε σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947 θα πρέπει να καλύπτει τα ποσά που χρηματοδοτούνται από το κονδύλιο που διατίθεται για το γεωγραφικό πρόγραμμα γειτονίας δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947.
- (45) Δεδομένης της ανάγκης για ευελιξία κατά την υλοποίηση της διευκόλυνσης, η Μολδαβία θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να υποβάλλει αιτιολογημένο αίτημα στην Επιτροπή για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης, όταν η υλοποίηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών όρων πληρωμής, δεν είναι πλέον εφικτή, εν μέρει ή εν όλω, λόγω αντικειμενικών περιστάσεων. Η Μολδαβία θα πρέπει να είναι σε θέση να υποβάλλει αιτιολογημένο αίτημα τροποποίησης του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, μεταξύ άλλων προτείνοντας προσθήκες, κατά περίπτωση. Η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να τροποποιεί την εκτελεστική απόφαση.
- (46) Η συμφωνία διευκόλυνσης θα πρέπει να προβλέπει την υποχρέωση της Μολδαβίας να διασφαλίζει, σύμφωνα με τις αρχές της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων και με τους ισχύοντες κανόνες για την προστασία των δεδομένων, τη συλλογή επαρκών δεδομένων, και την πρόσβαση σ' αυτά, σχετικά με τα πρόσωπα και τις οντότητες που λαμβάνουν χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για τον πραγματικό δικαιούχο, με στόχο την υλοποίηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων. Η χρηματοδοτική στήριξη για το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα πρέπει να είναι δυνατή με τη μορφή δανείου. Στο πλαίσιο των επειγουσών χρηματοδοτικών αναγκών της Μολδαβίας, η χρηματοδοτική συνδρομή είναι σκόπιμο να οργανωθεί βάσει της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης που προβλέπεται στο άρθρο 224 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, όπου καθορίστηκε ως ενιαία μέθοδος χρηματοδότησης, και η οποία αναμένεται να ενισχύσει τη ρευστότητα των ομολόγων της Ένωσης και την ελκυστικότητα και την οικονομική αποδοτικότητα της έκδοσης ομολόγων της Ένωσης.
- (47) Είναι σκόπιμο να χορηγηθούν δάνεια στη Μολδαβία με εξαιρετικά ευνοϊκούς όρους μέγιστης διάρκειας 40 ετών και να μην αρχίσει η αποπληρωμή του κεφαλαίου πριν από το 2034.
- (48) Δεδομένου ότι οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι που συνδέονται με τη στήριξη προς τη Μολδαβία με τη μορφή δανείων στο πλαίσιο της διευκόλυνσης είναι συγκρίσιμοι με τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που συνδέονται με δανειοδοτικές πράξεις δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947, οι προβλέψεις για τη χρηματοοικονομική υποχρέωση από δάνεια δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να συσταθούν με συντελεστή 9 %, σύμφωνα με το άρθρο 214 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 και η χρηματοδότηση των προβλέψεων θα πρέπει να προέρχεται από το

κονδύλιο που διατίθεται για το γεωγραφικό πρόγραμμα γειτονίας δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947.

- (49) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η Μολδαβία διαθέτει χρηματοδότηση εκκίνησης για την υλοποίηση των πρώτων μεταρρυθμίσεων, θα πρέπει να έχει πρόσβαση έως και στο 7 % του συνολικού ποσού που προβλέπεται στην παρούσα διευκόλυνση, μετά την αφαίρεση της συμπληρωματικής στήριξης, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και της τεχνικής βοήθειας, καθώς και των προβλέψεων δανείων υπό μορφή προχρηματοδότησης, με την επιφύλαξη της διαθεσιμότητας χρηματοδότησης και της τήρησης των προϋποθέσεων στήριξης στο πλαίσιο της διευκόλυνσης.
- (50) Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί τόσο η ευελιξία όσο και η δυνατότητα προγραμματισμού όσον αφορά την παροχή στήριξης από την Ένωση στη Μολδαβία. Η Μολδαβία θα πρέπει να υποβάλλει σε εξαμηνιαία βάση δεόντως αιτιολογημένο αίτημα αποδέσμευσης κονδυλίων, το αργότερο δύο μήνες μετά το χρονοδιάγραμμα για την προγραμματισμένη ολοκλήρωση των οροσήμων, το οποίο ορίζεται στην εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων. Για τον σκοπό αυτόν, τα κονδύλια στο πλαίσιο της διευκόλυνσης θα πρέπει να αποδεσμεύονται σύμφωνα με καθορισμένο εξαμηνιαίο χρονοδιάγραμμα, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης, βάσει αιτήματος αποδέσμευσης κονδυλίων που υποβάλλει η Μολδαβία και κατόπιν επαλήθευσης από την Επιτροπή της ικανοποιητικής εκπλήρωσης τόσο των γενικών όρων που αφορούν τη μακροοικονομική σταθερότητα, τη χρηστή δημόσια δημοσιονομική διαχείριση, τη διαφάνεια και την εποπτεία του προϋπολογισμού όσο και των σχετικών όρων πληρωμής. Σε περίπτωση που ένας όρος πληρωμής δεν εκπληρωθεί σύμφωνα με το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα που ορίζεται στην απόφαση έγκρισης του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, η Επιτροπή θα μπορούσε να παρακρατήσει από την αποδέσμευση ένα μέρος ή το σύνολο των κονδυλίων που αντιστοιχούν στον εν λόγω όρο, ακολουθώντας μια μεθοδολογία που αφορά τις μερικές πληρωμές. Η αποδέσμευση των αντίστοιχων παρακρατηθέντων κονδυλίων θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια του επόμενου χρονικού διαστήματος για την αποδέσμευση κονδυλίων και έως δώδεκα μήνες μετά την αρχική προθεσμία που ορίζεται στο ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν τηρηθεί οι όροι πληρωμής. Κατά το πρώτο έτος υλοποίησης, η εν λόγω προθεσμία θα πρέπει να παραταθεί σε 24 μήνες από την αρχική αρνητική αξιολόγηση.
- (51) Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 116 παράγραφοι 2 και 5 του δημοσιονομικού κανονισμού, είναι σκόπιμο να οριστεί ως ημερομηνία έναρξης της προθεσμίας πληρωμής για τις συνεισφορές στους κρατικούς προϋπολογισμούς η ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης με την οποία εγκρίνεται η εκταμίευση στη Μολδαβία και να αποκλειστεί η καταβολή τόκων υπερημερίας από την Επιτροπή στη Μολδαβία.
- (52) Η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει, κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο πλαίσιο της διαδικασίας απαλλαγής, λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης στο πλαίσιο της διευκόλυνσης, ιδίως όσον αφορά τους ελέγχους που διενεργήθηκαν, συμπεριλαμβανομένων των αδυναμιών που εντοπίστηκαν και των διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν, και όσον αφορά τα έργα που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο της NIP, συμπεριλαμβανομένου, κατά περίπτωση, του ποσού της συγχρηματοδότησης της Μολδαβίας, καθώς και άλλων πηγών συνεισφορών, μεταξύ άλλων από άλλα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης.

- (53) Στο πλαίσιο των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 29 ΣΕΕ και του άρθρου 215 ΣΛΕΕ, δεν επιτρέπεται να διατίθενται κονδύλια ή οικονομικοί πόροι, άμεσα ή έμμεσα, σε κατονομαζόμενα νομικά πρόσωπα, οντότητες ή οργανισμούς ή προς όφελος αυτών. Οι εν λόγω οντότητες, καθώς και οι οντότητες που τελούν υπό την κυριότητα ή τον έλεγχο τους, δεν θα πρέπει συνεπώς να λαμβάνουν στήριξη από τη διευκόλυνση.
- (54) Για λόγους διαφάνειας και λογοδοσίας, η Μολδαβία θα πρέπει να δημοσιεύει δεδομένα σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες που λαμβάνουν ποσά χρηματοδότησης τα οποία υπερβαίνουν σωρευτικά το ισοδύναμο των 50.000 EUR κατά την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων στο πλαίσιο της παρούσας διευκόλυνσης.
- (55) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (13) και τους κανονισμούς (ΕΚ, Ευρατόμ) 2988/95 (14), (Ευρατόμ, ΕΚ) 2185/96 (15) και (ΕΕ) 2017/1939 (16) του Συμβουλίου, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων μέτρων σχετικά με την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διόρθωση και τη διερεύνηση παρατυπιών, απάτης, σύγκρουσης συμφερόντων, διπλής χρηματοδότησης, την ανάκτηση των απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων.
- (56) Ειδικότερα, σύμφωνα με τους κανονισμούς (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 και (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) θα πρέπει να είναι σε θέση να διενεργεί διοικητικές έρευνες, μεταξύ των οποίων και επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις, με στόχο να διαπιστωθεί αν υπήρξε απάτη, διαφθορά ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.
- (57) Σύμφωνα με το άρθρο 129 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, τα αναγκαία δικαιώματα και η πρόσβαση που απαιτείται θα πρέπει να χορηγούνται στην Επιτροπή, στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), στο Ελεγκτικό Συνέδριο και, κατά περίπτωση, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO), μεταξύ άλλων και από τρίτους που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης.
- (58) Η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίσει την αποτελεσματική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης στο πλαίσιο της διευκόλυνσης. Δεδομένου του μακρόχρονου ιστορικού παροχής χρηματοδοτικής συνδρομής στη Μολδαβία, επίσης στο πλαίσιο της έμμεσης διαχείρισης, και λαμβανομένης υπόψη της σταδιακής ευθυγράμμισής της με τα πρότυπα και τις πρακτικές εσωτερικού ελέγχου της Ένωσης, η Επιτροπή θα πρέπει να βασιστεί σε μεγάλο βαθμό στη λειτουργία των συστημάτων της Μολδαβίας για τον εσωτερικό έλεγχο και την πρόληψη της απάτης. Ειδικότερα, η Επιτροπή και η OLAF και, κατά περίπτωση, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία θα πρέπει να ενημερώνονται αμελλητί για όλες τις εικαζόμενες περιπτώσεις παρατυπιών, απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων που επηρεάζουν την εκτέλεση κονδυλίων στο πλαίσιο της διευκόλυνσης.
- (59) Επιπλέον, η Μολδαβία θα πρέπει επίσης να αναφέρει αμελλητί στην Επιτροπή τις παρατυπίες, συμπεριλαμβανομένων περιπτώσεων απάτης, οι οποίες έχουν αποτελέσει αντικείμενο πρώτης διοικητικής ή δικαστικής πράξης διαπίστωσης και να την κρατούν ενήμερη σχετικά με την πρόοδο των διοικητικών και νομικών διαδικασιών. Με στόχο την εναρμόνιση με τις ορθές πρακτικές των κρατών μελών, η εν λόγω αναφορά θα πρέπει να υποβάλλεται με ηλεκτρονικά μέσα, με τη χρήση του συστήματος διαχείρισης παρατυπιών που έχει θεσπιστεί από την Επιτροπή.

- (60) Η Μολδαβία θα πρέπει να θεσπίσει σύστημα παρακολούθησης που θα τροφοδοτεί μια εξαμηνιαία έκθεση σχετικά με την τήρηση των όρων πληρωμής για το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων της, η οποία θα συνοδεύει το εξαμηνιαίο αίτημα για αποδέσμευση κονδυλίων. Η Μολδαβία θα πρέπει να συλλέγει δεδομένα και πληροφορίες που επιτρέπουν την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση σοβαρών παρατυπιών, περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων, σε σχέση με τα μέτρα στα οποία παρέχεται στήριξη από τη διευκόλυνση, και να παρέχει πρόσβαση σε αυτά.
- (61) Η Επιτροπή θα πρέπει να μεριμνήσει ώστε να υπάρχουν σαφείς μηχανισμοί παρακολούθησης και ανεξάρτητης αξιολόγησης για την εξασφάλιση αποτελεσματικής λογοδοσίας και διαφάνειας στην εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης και για τη διασφάλιση αποτελεσματικής αξιολόγησης της προόδου όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού.
- (62) Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλει ετήσια έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού.
- (63) Η Επιτροπή θα πρέπει να διενεργήσει αξιολόγηση της διευκόλυνσης μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησής της.
- (64) Η Μολδαβία θα πρέπει να στηρίζει την ύπαρξη ελεύθερων πλουραλιστικών μέσων μαζικής επικοινωνίας που ενισχύουν και προάγουν την κατανόηση των αξιών της Ένωσης και των οφελών και των υποχρεώσεων που συνεπάγεται η ιδιότητα της δύναμει υποψήφιας χώρας προς προσχώρηση στην Ένωση, με παράλληλη λήψη αποφασιστικών μέτρων όσον αφορά την αντιμετώπιση της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό. Θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν προδραστική, σαφή και συνεπή επικοινωνία με το κοινό, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη στήριξη της Ένωσης. Οι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης θα πρέπει να μνημονεύουν ρητώς την προέλευσή της και να διασφαλίζουν την προβολή της, σύμφωνα με το εγχειρίδιο επικοινωνίας και προβολής για τις εξωτερικές δράσεις της ΕΕ.
- (65) Η υλοποίηση της διευκόλυνσης θα πρέπει επίσης να συνοδεύεται από ενισχυμένη στρατηγική επικοινωνία και δημόσια διπλωματία, ώστε να προωθούνται οι αξίες της Ένωσης και να αναδεικνύεται η προστιθέμενη αξία της στήριξης της Ένωσης.
- (66) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως μάλλον να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των εν λόγω στόχων.
- (67) Για την παροχή χρηματοδότησης στη Μολδαβία σε εύθετο χρόνο χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τη διευκόλυνση μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τη Μολδαβία για την περίοδο 2025-2027 (στο εξής: διευκόλυνση).
2. Ο κανονισμός παρέχει συνδρομή στη Μολδαβία για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων που σχετίζονται με την ΕΕ, ιδίως βιώσιμων και συμπεριληπτικών κοινωνικοοικονομικών μεταρρυθμίσεων και μεταρρυθμίσεων που αφορούν τις θεμελιώδεις αρχές της διαδικασίας διεύρυνσης, ευθυγραμμισμένων με τις αξίες της Ένωσης, καθώς και επενδύσεων με σκοπό την υλοποίηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων της Μολδαβίας.
3. Οι κανόνες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/947 εφαρμόζονται στην υλοποίηση της διευκόλυνσης, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «Μολδαβία»: η Δημοκρατία της Μολδαβίας·
- 2) «συμφωνία διευκόλυνσης»: ρύθμιση που συνάπτεται μεταξύ της Επιτροπής και της Μολδαβίας, με την οποία καθορίζονται οι αρχές της χρηματοδοτικής συνεργασίας μεταξύ της Μολδαβίας και της Επιτροπής στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού· η συμφωνία αυτή συνιστά συμφωνία χρηματοδότησης κατά την έννοια του άρθρου 114 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509·
- 3) «πλαίσιο πολιτικής για τη διεύρυνση»: το συνολικό πλαίσιο πολιτικής για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, όπως καθορίζεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο, το οποίο περιλαμβάνει την αναθεωρημένη μεθοδολογία διεύρυνσης, τις συμφωνίες που θεσπίζουν νομικά δεσμευτική σχέση με τη Μολδαβία, τα διαπραγματευτικά πλαίσια που διέπουν τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης με τις υποψήφιες χώρες, κατά περίπτωση, καθώς και τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τις σχετικές ανακοινώσεις της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένου, κατά περίπτωση, του κράτους δικαίου, και τις κοινές ανακοινώσεις της Επιτροπής και του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας·
- 4) «δανειακή σύμβαση»: σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ της Ένωσης και της Μολδαβίας, με την οποία καθορίζονται οι όροι της δανειακής στήριξης στο πλαίσιο της διευκόλυνσης·
- 5) «θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων»: ολοκληρωμένη, συνεκτική και ιεραρχημένη σειρά μέτρων στοχευμένων μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών τομέων προτεραιότητας για τη Μολδαβία, συνοδευόμενη από όρους πληρωμής που αποτελούν ένδειξη ικανοποιητικής προόδου ή ολοκλήρωσης των σχετικών μέτρων, και από ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή τους·
- 6) «μέτρα»: οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που καθορίζονται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο του κεφαλαίου III·

- 7) «όροι πληρωμής»: οι όροι για την αποδέσμευση των κονδυλίων υπό μορφή παρατηρήσιμων και μετρήσιμων ποιοτικών ή ποσοτικών οροσήμων που πρέπει να εφαρμοστούν από τη Μολδαβία, τα οποία καθορίζονται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο του κεφαλαίου III·
- 8) «συνδυαστική πράξη»: πράξη που στηρίζεται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης, η οποία συνδυάζει μη επιστρεπτέες μορφές στήριξης, από τον προϋπολογισμό της Ένωσης, με επιστρεπτέες μορφές στήριξης από αναπτυξιακά ή άλλα δημόσια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένων οργανισμών εξαγωγικών πιστώσεων, ή από εμπορικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επενδυτές·
- 9) «τελικός αποδέκτης»: πρόσωπο ή οντότητα που λαμβάνει χρηματοδότηση στο πλαίσιο της διευκόλυνσης· όσον αφορά το μέρος της χρηματοδότησης που διατίθεται ως χρηματοδοτική συνδρομή, ο τελικός αποδέκτης θα είναι το δημόσιο ταμείο της Μολδαβίας· όσον αφορά το μέρος της χρηματοδότησης που διατίθεται μέσω της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας, τελικός αποδέκτης θα είναι ο ανάδοχος ή ο υπεργολάβος που υλοποιεί το επενδυτικό έργο·
- 10) «μη πρόκληση σημαντικής βλάβης»: η μη υποστήριξη ή η μη άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων που βλάπτουν σημαντικά οποιονδήποτε περιβαλλοντικό στόχο, κατά περίπτωση, κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852·
- 11) «Επενδυτική Πλατφόρμα Γειτονίας»: μία από τις περιφερειακές επενδυτικές πλατφόρμες που αναφέρονται στο άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947.

Άρθρο 3

Στόχοι της διευκόλυνσης

1. Γενικοί στόχοι της διευκόλυνσης είναι:

- α) η στήριξη της διαδικασίας διεύρυνσης με την επιτάχυνση της ευθυγράμμισης με τις αξίες, τη νομοθεσία, τους κανόνες, τα πρότυπα, τις πολιτικές και τις πρακτικές (στο εξής: *κεκτημένο*) της Ένωσης μέσω της έγκρισης και υλοποίησης μεταρρυθμίσεων ενόψει της μελλοντικής προσχώρησης στην Ένωση·
- β) η στήριξη της σταδιακής ένταξης της Μολδαβίας στην ενιαία αγορά της Ένωσης·
- γ) η επιτάχυνση της κοινωνικοοικονομικής σύγκλισης της οικονομίας της Μολδαβίας με την οικονομία της Ένωσης·
- δ) η προώθηση των σχέσεων καλής γειτονίας, καθώς και των διαπροσωπικών επαφών.

2. Οι ειδικοί στόχοι της διευκόλυνσης είναι:

- α) η περαιτέρω ενίσχυση των θεμελιωδών αρχών της διαδικασίας διεύρυνσης, μεταξύ των οποίων το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, η λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών, συμπεριλαμβανομένης της εξάλειψης της πόλωσης, η δημόσια διοίκηση και η εκπλήρωση των οικονομικών κριτηρίων· στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνονται η προώθηση της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, η ενίσχυση της ασφάλειας και της σταθερότητας, η ενίσχυση της καταπολέμησης της απάτης και όλων των μορφών διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένων της μείζονος διαφθοράς και του νεποτισμού, του οργανωμένου εγκλήματος, του διασυνοριακού εγκλήματος και της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, καθώς και της

χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, της φοροδιαφυγής, της φορολογικής απάτης και της φοροαποφυγής· η ενίσχυση της συμμόρφωσης προς το διεθνές δίκαιο· η ενίσχυση της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας των μέσων ενημέρωσης και της ακαδημαϊκής ελευθερίας· η καταπολέμηση της ρητορικής μίσους· η δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την κοινωνία των πολιτών, η προαγωγή του κοινωνικού διαλόγου· η προώθηση της ισότητας των φύλων, η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου και η ενδυνάμωση των γυναικών και των κοριτσιών, η απαγόρευση των διακρίσεων και η ανεκτικότητα, ώστε να διασφαλιστεί και να ενισχυθεί ο σεβασμός των δικαιωμάτων των προσφύγων και των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών μειονοτήτων και των Ρομά, καθώς και των δικαιωμάτων των λεσβίων, των ομοφυλόφιλων, των αμφιφυλόφιλων, των τρανς και των ίντερσεξ ατόμων·

- β) η επιδίωξη της πλήρους ευθυγράμμισης της Μολδαβίας με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων περιοριστικών μέτρων της Ένωσης·
- γ) η καταπολέμηση της παραπληροφόρησης, καθώς και της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό κατά της Ένωσης και των αξιών της·
- δ) η επιδίωξη εναρμόνισης της πολιτικής στον τομέα των θεωρήσεων με την Ένωση·
- ε) η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης, η ανάπτυξη ικανοτήτων και η επένδυση στο διοικητικό προσωπικό της Μολδαβίας· η διασφάλιση της πρόσβασης σε πληροφορίες, ο δημόσιος έλεγχος και η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων· η υποστήριξη της διαφάνειας, της λογοδοσίας, των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και της χρηστής διακυβέρνησης σε όλα τα επίπεδα, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις εξουσίες εποπτείας και έρευνας σχετικά με την κατανομή των δημόσιων πόρων και την πρόσβαση σε αυτούς, καθώς και στους τομείς της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών, των δημόσιων συμβάσεων και του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων· η στήριξη πρωτοβουλιών και φορέων που συμμετέχουν στην υποστήριξη και στην επιβολή της διεθνούς δικαιοσύνης στη Μολδαβία·
- στ) η επιτάχυνση της μετάβασης της Μολδαβίας σε μια βιώσιμη, κλιματικά ουδέτερη και συμπεριληπτική οικονομία, ικανή να αντιμετωπίζει τις ανταγωνιστικές πιέσεις της ενιαίας αγοράς της Ένωσης, και σε ένα σταθερό επενδυτικό περιβάλλον, και η μείωση της στρατηγικής εξάρτησής της·
- ζ) η προαγωγή της οικονομικής ενσωμάτωσης της Μολδαβίας στην ενιαία αγορά της Ένωσης, ιδίως μέσω ενισχυμένων εμπορικών και επενδυτικών ροών και ανθεκτικών αξιακών αλυσίδων·
- η) η στήριξη της ενισχυμένης ενσωμάτωσης στην ενιαία αγορά της Ένωσης, μέσω της βελτιωμένης και βιώσιμης συνδεσιμότητας σύμφωνα με τα διευρωπαϊκά δίκτυα, με στόχο την ενίσχυση των σχέσεων καλής γειτονίας, καθώς και των διαπροσωπικών επαφών·
- θ) η επιτάχυνση της συμπεριληπτικής και βιώσιμης πράσινης μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050, όπως προβλέπεται στη Συμφωνία του Παρισιού και στην Πράσινη Συμφωνία, σε όλους τους οικονομικούς τομείς, ιδίως στον τομέα της ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της μετάβασης προς μια απανθρακοποιημένη, κλιματικά ουδέτερη, ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή και

κυκλική οικονομία, με παράλληλη διασφάλιση ότι οι επενδύσεις θα σέβονται την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»·

- ι) η προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού και των ψηφιακών δεξιοτήτων ως καταλυτών για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη συμπεριληπτική μεγέθυνση·
- ια) η τόνωση της καινοτομίας, της έρευνας και της συνεργασίας μεταξύ των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και της βιομηχανίας για τη στήριξη της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, μέσω της προώθησης των τοπικών βιομηχανιών, με ιδιαίτερη έμφαση στις τοπικές πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και στις νεοφυείς επιχειρήσεις·
- ιβ) η ενίσχυση της ποιοτικής εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της επανειδίκευσης και της αναβάθμισης των δεξιοτήτων σε όλα τα επίπεδα, με ιδιαίτερη έμφαση στη νεολαία, μεταξύ άλλων με την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων, την πρόληψη της διαρροής εγκεφάλων, τη στήριξη των ευάλωτων κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των προσφύγων, την υποστήριξη των πολιτικών απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένων των εργασιακών δικαιωμάτων, σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, και την καταπολέμηση της φτώχειας.

Άρθρο 4

Γενικές αρχές

1. Η Επιτροπή διαχειρίζεται τη στήριξη από τη διευκόλυνση κατά τρόπο συνεπή προς τις βασικές αρχές και τους στόχους των οικονομικών μεταρρυθμίσεων που ορίζονται στη συμφωνία σύνδεσης ΕΕ-Μολδαβίας και στην πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ.
2. Η συνεργασία στο πλαίσιο της διευκόλυνσης βασίζεται στις ανάγκες και προωθεί τις αρχές της αποτελεσματικότητας της ανάπτυξης, δηλαδή την ιδία ευθύνη των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων από τη Μολδαβία, την εστίαση σε σαφείς προϋποθέσεις και απτά αποτελέσματα, στις συμπεριληπτικές εταιρικές σχέσεις, τη διαφάνεια και την αμοιβαία λογοδοσία. Η εν λόγω συνεργασία βασίζεται στην αποτελεσματική και αποδοτική κατανομή και χρήση των πόρων.
3. Η παροχή μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας διευκόλυνσης.
4. Η στήριξη από τη διευκόλυνση παρέχεται επιπρόσθετα και συμπληρωματικά στη στήριξη που παρέχεται στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων και μέσων της Ένωσης. Οι δραστηριότητες που είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού μπορούν να λαμβάνουν στήριξη από άλλα προγράμματα και μέσα της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω στήριξη δεν καλύπτει τις ίδιες δαπάνες και ότι διασφαλίζεται η κατάλληλη εποπτεία και ο κατάλληλος έλεγχος του προϋπολογισμού. Η Επιτροπή διασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα και τις συνέργειες μεταξύ της διευκόλυνσης και άλλων προγραμμάτων της Ένωσης, με σκοπό την αποφυγή της αλληλεπικάλυψης της συνδρομής και της διπλής χρηματοδότησης.
5. Για να προωθήσουν τη συμπληρωματικότητα, τη συνοχή και την αποδοτικότητα των δράσεών τους, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συνεργάζονται και προσπαθούν να αποφύγουν την αλληλεπικάλυψη και να διασφαλίσουν συνέργειες μεταξύ της συνδρομής βάσει του παρόντος κανονισμού και άλλων μορφών συνδρομής, συμπεριλαμβανομένων των ολοκληρωμένων χρηματοδοτικών πακέτων που

αποτελούνται από χρηματοδότηση υπέρ των εξαγωγών και της ανάπτυξης παρεχόμενης από την Ένωση, κράτη μέλη, τρίτες χώρες, πολυμερείς και περιφερειακούς οργανισμούς και οντότητες, όπως διεθνείς οργανισμοί και τα σχετικά διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οργανισμοί και μη ενωσιακοί δωρητές, σύμφωνα με τις καθιερωμένες αρχές για την ενίσχυση του επιχειρησιακού συντονισμού στον τομέα της εξωτερικής βοήθειας, μεταξύ άλλων μέσω ενισχυμένου συντονισμού με τα κράτη μέλη σε τοπικό επίπεδο. Ο εν λόγω συντονισμός σε τοπικό επίπεδο περιλαμβάνει τακτικές και έγκαιρες διαβουλεύσεις και συχνές ανταλλαγές πληροφοριών καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησης της διευκόλυνσης.

6. Οι δραστηριότητες στο πλαίσιο της διευκόλυνσης ενσωματώνουν και προωθούν τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ισότητα των φύλων, με σταδιακή ευθυγράμμιση με τα κοινωνικά, κλιματικά και περιβαλλοντικά πρότυπα της Ένωσης, ενσωματώνουν τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτή, και, κατά περίπτωση, τη μείωση του κινδύνου καταστροφών, την προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, μέσω εκτιμήσεων περιβαλλοντικών επιπτώσεων, και υποστηρίζουν την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, προωθώντας ολοκληρωμένες δράσεις που μπορούν να δημιουργήσουν παράλληλα οφέλη και να επιτύχουν πολλαπλούς στόχους με συνεκτικό τρόπο. Οι εν λόγω δραστηριότητες αποφεύγουν τα μη αξιοποιήσιμα περιουσιακά στοιχεία και καθοδηγούνται από τις αρχές της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» και του «κανείς στο περιθώριο», καθώς και από την προσέγγιση της ενσωμάτωσης της βιωσιμότητας που διέπει την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Τουλάχιστον το 37 % της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης, συμπεριλαμβανομένων των προβλέψεων, που διατίθεται σε επενδυτικά έργα τα οποία εγκρίνονται πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας (NIP) θα πρέπει να αντιστοιχεί σε κλιματικούς στόχους.
7. Η Μολδαβία και η Επιτροπή διασφαλίζουν ότι η ισότητα των φύλων και η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου λαμβάνονται υπόψη και προάγονται καθ' όλη τη διάρκεια της κατάρτισης του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων και της εφαρμογής της διευκόλυνσης. Η Μολδαβία και η Επιτροπή λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού. Η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά με την πορεία των μέτρων αυτών κατά την τακτική υποβολή εκθέσεων στο πλαίσιο των σχεδίων δράσης για θέματα φύλου.
8. Η διευκόλυνση δεν στηρίζει δραστηριότητες ή μέτρα που δεν συνάδουν με τα σχέδια της Μολδαβίας για την ενέργεια και το κλίμα, την εθνικά καθορισμένη συνεισφορά της στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού και τη φιλοδοξία για επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 το αργότερο, ή που προωθούν επενδύσεις σε ορυκτά καύσιμα ή που προκαλούν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον, το κλίμα ή τη βιοποικιλότητα.
9. Σύμφωνα με την αρχή της συμπεριληπτικής εταιρικής σχέσης, η Επιτροπή επιδιώκει να διασφαλίσει, κατά περίπτωση, δημοκρατικό έλεγχο στο πλαίσιο του οποίου η κυβέρνηση της Μολδαβίας θα ζητεί τη γνώμη του κοινοβουλίου της, καθώς και των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κοινωνικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών, μεταξύ άλλων των ευάλωτων ομάδων, των προσφύγων και όλων των μειονοτήτων και κοινοτήτων, κατά περίπτωση, ώστε αυτοί να μπορούν να συμμετέχουν στη διαμόρφωση του σχεδιασμού και στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων που είναι

επιλέξιμες για χρηματοδότηση στο πλαίσιο της διευκόλυνσης, καθώς και στις σχετικές διαδικασίες παρακολούθησης, ελέγχου και αξιολόγησης, κατά περίπτωση. Με την εν λόγω διαβούλευση επιδιώκεται να αποτυπωθεί ο πλουραλισμός της κοινωνίας της Μολδαβίας.

10. Η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη και τη Μολδαβία, διασφαλίζει την υλοποίηση των δεσμεύσεων της Ένωσης για μεγαλύτερη διαφάνεια και υποχρέωση λογοδοσίας όσον αφορά την παροχή της στήριξης, μεταξύ άλλων με την προώθηση της εφαρμογής και της ενίσχυσης των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και των πολιτικών καταπολέμησης της απάτης. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί πληροφορίες σχετικά με το μέγεθος και την κατανομή της στήριξης μέσω του πίνακα αποτελεσμάτων που αναφέρεται στο άρθρο 24. Η Μολδαβία δημοσιεύει επικαιροποιημένα στοιχεία σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες που λαμβάνουν κονδύλια της Ένωσης για την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στο πλαίσιο της παρούσας διευκόλυνσης, όπως περιγράφεται στο άρθρο 20.

Άρθρο 5

Προϋποθέσεις για την ενωσιακή στήριξη

1. Προϋποθέσεις για τη στήριξη στο πλαίσιο της διευκόλυνσης είναι η Μολδαβία να τηρεί και να σέβεται τους ουσιαστικούς μηχανισμούς της δημοκρατίας, στους οποίους περιλαμβάνονται το πολυκομματικό κοινοβουλευτικό σύστημα, οι ελεύθερες και δίκαιες εκλογές, η πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης, η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και το κράτος δικαίου, και να εγγυάται τον σεβασμό όλων των υποχρεώσεων όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες.
2. Η Επιτροπή παρακολουθεί την εκπλήρωση των προϋποθέσεων που ορίζονται στην παράγραφο 1 πριν από την αποδέσμευση των κονδυλίων, συμπεριλαμβανομένης της προχρηματοδότησης, προς τη Μολδαβία στο πλαίσιο της διευκόλυνσης και καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου που παρέχεται στήριξη στο πλαίσιο της διευκόλυνσης, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το πλαίσιο πολιτικής για τη διεύρυνση. Η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη τις σχετικές συστάσεις διεθνών φορέων, όπως του Συμβουλίου της Ευρώπης και της οικείας Επιτροπής της Βενετίας ή του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ), κατά τη διαδικασία παρακολούθησης.
3. Η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει απόφαση με την οποία να καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, και ιδίως να μην προβεί σε αποδέσμευση των κονδυλίων που αναφέρονται στο άρθρο 19, ανεξάρτητα από το εάν πληρούνται οι όροι πληρωμής που αναφέρονται στο άρθρο 10.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Χρηματοδότηση και υλοποίηση

Άρθρο 6

Υλοποίηση

1. Η διευκόλυνση στηρίζεται με πόρους ύψους 420 εκατ. EUR από τον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη και με μέγιστο ποσό ύψους 1 500 εκατ. EUR σε δάνεια. Το ποσό για τα δάνεια δεν αποτελεί μέρος του ποσού της εγγύησης εξωτερικής δράσης κατά την έννοια του άρθρου 31 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947.
2. Η μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη χρηματοδοτείται για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2025 έως την 31η Δεκεμβρίου 2027 από το κονδύλιο που διατίθεται για το γεωγραφικό πρόγραμμα γειτονίας βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947. Καλύπτει τις προβλέψεις για δάνεια ύψους 135 εκατ. EUR, τη στήριξη που παρέχεται από την Ένωση για έργα τα οποία εγκρίνονται στο πλαίσιο της NIP, όπως αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 2, και τη συμπληρωματική στήριξη, συμπεριλαμβανομένων της στήριξης οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και της τεχνικής βοήθειας. Η εν λόγω χρηματοδότηση υλοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/947.

Οι αποφάσεις σχετικά με την αποδέσμευση που αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 3 για τη στήριξη υπό μορφή δανείων εκδίδονται κατά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2025 έως 30ής Ιουνίου 2029.
3. Η Επιτροπή διαχειρίζεται την αποδέσμευση της ενωσιακής συνδρομής κατά τρόπο συνεπή προς τις βασικές αρχές και τους στόχους των μεταρρυθμίσεων που ορίζονται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων. Όλα τα κονδύλια, με εξαίρεση τη συμπληρωματική στήριξη που αναφέρεται στην παράγραφο 2 και τους πόρους που αναφέρονται στην παράγραφο 5, παρέχονται σε εξαμηνιαίες δόσεις με βάση την ολοκλήρωση των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων εντός των καθορισμένων χρονοδιαγραμμάτων που συμφωνήθηκαν στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων και στην εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής.
4. Η Μολδαβία διαθέτει τουλάχιστον το 25 % της συνιστώσας δανείων που αποδεσμεύεται σε επενδυτικά έργα τα οποία εγκρίνονται στο πλαίσιο της NIP, μίας από τις περιφερειακές επενδυτικές πλατφόρμες που αναφέρονται στο άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947. Η συμφωνία διευκόλυνσης, που αναφέρεται στο άρθρο 8, περιγράφει λεπτομερώς την υποχρέωση αυτή, καθώς και τους λεπτομερείς κανόνες και αρχές εφαρμογής. Η μη συμμόρφωση με την υποχρέωση αυτή επιφέρει την αναστολή περαιτέρω πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας διευκόλυνσης και την ανάκτηση των εν λόγω ποσών από τη Μολδαβία, όπως αναφέρεται στο άρθρο 19.
5. Ποσό ύψους έως το 1 % της μη επιστρεπτέας στήριξης που αναφέρεται στην παράγραφο 2 μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τεχνική και διοικητική βοήθεια με σκοπό την υλοποίηση της διευκόλυνσης, όπως οι προπαρασκευαστικές ενέργειες, οι δραστηριότητες παρακολούθησης, δικλίδων ελέγχου, ελέγχου και αξιολόγησης, οι οποίες απαιτούνται για τη διαχείριση της διευκόλυνσης και την επίτευξη των στόχων της, ιδίως μελέτες, συνεδριάσεις εμπειρογνομόνων, προγράμματα κατάρτισης, διαβουλεύσεις με μολδαβικές αρχές, συνέδρια, διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων τοπικών και περιφερειακών αρχών και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, δραστηριότητες πληροφόρησης και επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων δράσεων συμπεριληπτικής προβολής και εταιρικής επικοινωνίας για τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης, στον βαθμό που αφορούν τους στόχους του παρόντος κανονισμού, δαπάνες για δίκτυα ΤΠ που επικεντρώνονται στην επεξεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών, εταιρικά εργαλεία τεχνολογίας πληροφοριών, καθώς και άλλες δαπάνες της έδρας και της αντιπροσωπείας της Ένωσης για τη διοικητική και συντονιστική στήριξη που

απαιτείται για τη διευκόλυνση. Οι δαπάνες μπορούν επίσης να καλύπτουν το κόστος υποστηρικτικών δραστηριοτήτων για τη διαφάνεια και άλλων δραστηριοτήτων, όπως ο έλεγχος ποιότητας και η παρακολούθηση έργων ή προγραμμάτων επιτόπου και το κόστος της παροχής συμβουλών από ομοτίμους και από εμπειρογνώμονες για την αξιολόγηση και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων.

Άρθρο 7

Κανόνες σχετικά με την επιλεξιμότητα προσώπων και οντοτήτων, την προέλευση των προμηθειών και των υλικών και τους περιορισμούς στο πλαίσιο της διευκόλυνσης

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947, η συμμετοχή σε διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και χορήγησης επιχορηγήσεων για δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης είναι ανοικτή σε διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς, καθώς και σε όλα τα φυσικά πρόσωπα που είναι υπήκοοι, ή στα νομικά πρόσωπα, που είναι πράγματι εγκατεστημένα:
 - α) σε κράτη μέλη, στη Μολδαβία, σε υποψήφιες χώρες και σε συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο·
 - β) σε χώρες οι οποίες παρέχουν επίπεδο στήριξης στη Μολδαβία συγκρίσιμο με εκείνο που παρέχει η Ένωση, λαμβανομένου υπόψη του μεγέθους της οικονομίας τους, και για τις οποίες η Επιτροπή καθορίζει αμοιβαία πρόσβαση σε εξωτερική βοήθεια στη Μολδαβία.
2. Η αμοιβαία πρόσβαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) μπορεί να χορηγηθεί για περιορισμένη περίοδο τουλάχιστον ενός έτους, όταν μια χώρα παρέχει επιλεξιμότητα επί ίσοις όροις σε οντότητες από την Ένωση και από χώρες επιλέξιμες στο πλαίσιο της διευκόλυνσης.

Η Επιτροπή αποφασίζει σχετικά με την αμοιβαία πρόσβαση κατόπιν διαβούλευσης με τη Μολδαβία.
3. Όλες οι προμήθειες και τα υλικά που χρηματοδοτούνται και αποτελούν αντικείμενο προμήθειας στο πλαίσιο της παρούσας διευκόλυνσης προέρχονται από οποιαδήποτε χώρα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β), εκτός εάν οι εν λόγω προμήθειες και τα υλικά δεν μπορούν να αποκτηθούν με εύλογους όρους από οποιαδήποτε από τις εν λόγω χώρες. Επιπλέον, εφαρμόζονται οι κανόνες που προβλέπονται στην παράγραφο 6 σχετικά με τους περιορισμούς.
4. Οι κανόνες επιλεξιμότητας του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται σε φυσικά πρόσωπα που απασχολούνται ή έχουν άλλως συνάψει νόμιμη σύμβαση με επιλέξιμο ανάδοχο ή, κατά περίπτωση, με επιλέξιμο υπεργολάβο, ούτε δημιουργούν για τα εν λόγω πρόσωπα περιορισμούς όσον αφορά την ιθαγένεια, εκτός εάν οι περιορισμοί βασίζονται στους κανόνες που προβλέπονται στην παράγραφο 6.
5. Για δραστηριότητες που συγχρηματοδοτούνται από κοινού από οντότητα ή υλοποιούνται υπό καθεστώς άμεσης διαχείρισης ή έμμεσης διαχείρισης με οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, οι εφαρμοστέοι στις εν λόγω οντότητες κανόνες εφαρμόζονται επιπλέον των κανόνων που θεσπίζονται δυνάμει του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των περιορισμών που προβλέπονται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου και αντικατοπτρίζονται δεόντως στις συμφωνίες χρηματοδότησης και στα συμβατικά έγγραφα που υπογράφονται με τις εν λόγω οντότητες.

6. Οι κανόνες επιλεξιμότητας και οι κανόνες για την προέλευση των προμηθειών και των υλικών που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 3, καθώς και οι κανόνες για την ιθαγένεια των φυσικών προσώπων που ορίζονται στην παράγραφο 4, μπορούν να περιορίζονται όσον αφορά την ιθαγένεια, τη γεωγραφική θέση ή τη φύση των νομικών οντοτήτων που συμμετέχουν σε διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, καθώς και όσον αφορά τη γεωγραφική προέλευση των προμηθειών και των υλικών όταν:
- α) απαιτούνται τέτοιοι περιορισμοί λόγω της ειδικής φύσης ή των στόχων της δραστηριότητας ή της ειδικής διαδικασίας ανάθεσης ή όταν οι εν λόγω περιορισμοί είναι αναγκαίοι για την αποτελεσματική υλοποίηση της δραστηριότητας·
 - β) η δραστηριότητα ή οι ειδικές διαδικασίες ανάθεσης θίγουν την ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, ιδίως όσον αφορά στρατηγικούς πόρους και συμφέροντα της Ένωσης, των κρατών μελών ή της Μολδαβίας, όπως η ασφάλεια, η ανθεκτικότητα και η προστασία της ακεραιότητας των ψηφιακών υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των υποδομών του δικτύου 5G, τα συστήματα επικοινωνιών και πληροφοριών και οι σχετικές αλυσίδες εφοδιασμού.
7. Οι υποβάλλοντες προσφορά και οι υποψήφιοι από μη επιλέξιμες χώρες είναι δυνατόν να θεωρηθούν επιλέξιμοι σε περιπτώσεις επείγουσας ανάγκης ή όταν οι υπηρεσίες δεν είναι διαθέσιμες στις αγορές των οικείων χωρών ή εδαφών, ή σε άλλες δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις στις οποίες η εφαρμογή των κανόνων επιλεξιμότητας θα καθιστούσε την πραγματοποίηση μιας δραστηριότητας αδύνατη ή εξαιρετικά δυσχερή.
8. Στο πλαίσιο των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 29 ΣΕΕ και του άρθρου 215 ΣΛΕΕ, δεν επιτρέπεται να διατίθενται κονδύλια ή οικονομικοί πόροι, άμεσα ή έμμεσα, σε νομικά πρόσωπα, οντότητες ή οργανισμούς που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα της Ένωσης ή προς όφελος αυτών. Τα εν λόγω πρόσωπα και οντότητες, καθώς και οι οντότητες που τελούν υπό την κυριότητα ή τον έλεγχό τους, δεν λαμβάνουν στήριξη από τη διευκόλυνση ούτε άμεσα ούτε έμμεσα, ούτε ως έμμεσοι ιδιοκτήτες, υπεργολάβοι στην αλυσίδα εφοδιασμού ή τελικοί δικαιούχοι.

Άρθρο 8

Συμφωνία διευκόλυνσης

1. Η Επιτροπή συνάπτει συμφωνία διευκόλυνσης με τη Μολδαβία για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, στην οποία καθορίζονται οι υποχρεώσεις και οι όροι πληρωμής για την εκταμίευση της χρηματοδότησης.
2. Η συμφωνία διευκόλυνσης συμπληρώνεται από δανειακή σύμβαση σύμφωνα με το άρθρο 15, η οποία καθορίζει ειδικές διατάξεις για τη διαχείριση και την εκτέλεση της χρηματοδότησης που παρέχεται με τη μορφή δανείου. Η συμφωνία διευκόλυνσης, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σχετικών εγγράφων, τίθεται, κατόπιν αιτήματος, στη διάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ταυτόχρονα και χωρίς καθυστέρηση.
3. Η χρηματοδότηση χορηγείται στη Μολδαβία μόνο μετά την έναρξη ισχύος της συμφωνίας διευκόλυνσης και της δανειακής σύμβασης.

4. Η συμφωνία διευκόλυνσης και η δανειακή σύμβαση που συνάπτονται με τη Μολδαβία διασφαλίζουν ότι τηρούνται οι υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 129 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.
5. Η συμφωνία διευκόλυνσης περιλαμβάνει τις αναγκαίες λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με:
- α) τη δέσμευση της Μολδαβίας να σημειώσει αποφασιστική πρόοδο προς ένα εύρωστο νομικό πλαίσιο για την καταπολέμηση της απάτης και να θεσπίσει αποδοτικότερα και αποτελεσματικότερα συστήματα ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων κατάλληλων μηχανισμών για την προστασία των πληροφοριοδοτών δημοσίου συμφέροντος καθώς και κατάλληλων μηχανισμών και μέτρων για την αποτελεσματική πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση παρατυπιών, απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων, καθώς και να ενισχύσει την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, του οργανωμένου εγκλήματος, της κατάχρησης δημόσιων κονδυλίων, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, της φοροαποφυγής, της φορολογικής απάτης ή της φοροδιαφυγής, και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων που επηρεάζουν τα κονδύλια που παρέχονται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης·
 - β) τους κανόνες σχετικά με την αποδέσμευση, την παρακράτηση και τη μείωση των κονδυλίων σύμφωνα με το άρθρο 19·
 - γ) τους λεπτομερείς κανόνες σχετικά με την υποχρέωση της Μολδαβίας να διαθέτει μέρος του συνολικού ποσού του δανείου για έργα που εγκρίνονται στο πλαίσιο της NIP, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 4.
 - δ) τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τη διαχείριση, τις δικλίδες ελέγχου, την εποπτεία, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, την υποβολή εκθέσεων και τον έλεγχο, καθώς και με τις επισκοπήσεις συστημάτων, τις έρευνες, τα μέτρα καταπολέμησης της απάτης και τη συνεργασία·
 - ε) τους κανόνες για την υποβολή εκθέσεων στην Επιτροπή σχετικά με το αν και με ποιον τρόπο τηρούνται οι όροι πληρωμής που αναφέρονται στο άρθρο 10·
 - στ) τους κανόνες σχετικά με τους φόρους, τους δασμούς και τις επιβαρύνσεις σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφοι 9 και 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947·
 - ζ) τα μέτρα για την αποτελεσματική πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση παρατυπιών, απάτης, διαφθοράς και συγκρούσεων συμφερόντων, και την υποχρέωση προσώπων ή οντοτήτων που εκτελούν κονδύλια της Ένωσης στο πλαίσιο του κανονισμού να κοινοποιούν χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή, στην OLAF και, κατά περίπτωση, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, εικαζόμενες ή πραγματικές περιπτώσεις παρατυπιών, απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων που επηρεάζουν τα κονδύλια που παρέχονται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης, καθώς και τη συνέχεια που δίνεται σε αυτές·
 - η) τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στα άρθρα 21 και 22, συμπεριλαμβανομένων των ακριβών κανόνων και χρονοδιαγράμματος σχετικά με τη συλλογή δεδομένων από τη Μολδαβία και με την πρόσβαση της Επιτροπής, της OLAF, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και, κατά περίπτωση, της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στα δεδομένα αυτά·

- θ) τη διαδικασία που διασφαλίζει ότι τα αιτήματα εκταμίευσης για τη δανειακή στήριξη δεν υπερβαίνουν το διαθέσιμο ποσό του δανείου, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1·
- ι) το δικαίωμα της Επιτροπής να μειώνει κατ' αναλογία τη στήριξη στο πλαίσιο του κανονισμού και να ανακτά τυχόν ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1, τα οποία δαπανήθηκαν για την επίτευξη των στόχων του κανονισμού, ή να ζητά την πρόωρη αποπληρωμή του δανείου, σε περιπτώσεις παρατυπιών, απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης που δεν αντιμετωπίστηκαν από τη Μολδαβία, ανατροπής ποιοτικών ή ποσοτικών οροσήμων ή σοβαρής αθέτησης υποχρέωσης που προβλέπεται στη συμφωνία διευκόλυνσης·
- ια) τους κανόνες και τις λεπτομέρειες υποβολής εκθέσεων από Μολδαβία για την παρακολούθηση της υλοποίησης της διευκόλυνσης και την αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3·
- ιβ) την υποχρέωση της Μολδαβίας να διαβιβάζει ηλεκτρονικά στην Επιτροπή τα δεδομένα που αναφέρονται στο άρθρο 20.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

Θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων

Άρθρο 9

Υποβολή του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων

1. Για να λάβει στήριξη στο πλαίσιο της διευκόλυνσης, η Μολδαβία υποβάλλει στην Επιτροπή θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων για την περίοδο 2025-2027 που να εδράζεται στις βασικές αρχές και στους στόχους των κοινωνικοοικονομικών και θεμελιωδών μεταρρυθμίσεων που ορίζονται στη συμφωνία σύνδεσης ΕΕ-Μολδαβίας, συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας και σύμφωνα με το πλαίσιο πολιτικής για τη διεύρυνση.
2. Στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων παρέχεται ένα γενικό πλαίσιο για την επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3, στο οποίο καθορίζονται οι μεταρρυθμίσεις που πρέπει να πραγματοποιήσει η Μολδαβία, καθώς και τομείς επενδύσεων. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων περιλαμβάνει μέτρα για την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων μέσω μιας ολοκληρωμένης και συνεκτικής δέσμης μέτρων. Στους τομείς των θεμελιωδών αρχών της διαδικασίας διεύρυνσης, συμπεριλαμβανομένων του κράτους δικαίου, της καταπολέμησης της διαφθοράς, μεταξύ άλλων της μείζονος διαφθοράς, των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της ελευθερίας της έκφρασης, τα θεματολόγια μεταρρυθμίσεων απηχούν τις αξιολογήσεις στο πλαίσιο πολιτικής για τη διεύρυνση.
3. Τα θεματολόγια μεταρρυθμίσεων συνάδουν με το πλέον πρόσφατο πλαίσιο μακροοικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής που υποβάλλεται στην Επιτροπή στο πλαίσιο του οικονομικού και δημοσιονομικού διαλόγου με την Ένωση.
4. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων συνάδει και στηρίζει τις μεταρρυθμιστικές προτεραιότητες που προσδιορίζονται στο πλαίσιο της πορείας προσχώρησης της

Μολδαβίας και σε άλλα σχετικά έγγραφα, καθώς και στο πλαίσιο της εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού και της στόχευσης για επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 το αργότερο.

5. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων τηρεί τις γενικές αρχές που ορίζονται στο άρθρο 4.
6. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων καταρτίζεται με διαφανή και συμπεριληπτικό τρόπο, σε διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.
7. Η Επιτροπή καλεί τη Μολδαβία να υποβάλει το οικείο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων της Μολδαβίας μόλις το παραλάβει.

Άρθρο 10

Αρχές χρηματοδότησης στο πλαίσιο του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων

8. Ο κανονισμός παρέχει κίνητρα για την υλοποίηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, θέτοντας όρους πληρωμής για την αποδέσμευση των κονδυλίων. Οι εν λόγω όροι πληρωμής ισχύουν για τα κονδύλια του άρθρου 6 παράγραφος 1, με εξαίρεση τη συμπληρωματική στήριξη, όπως η στήριξη σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και η τεχνική βοήθεια. Οι εν λόγω όροι πληρωμής λαμβάνουν τη μορφή μετρήσιμων ποιοτικών ή ποσοτικών οροσήμων. Τα εν λόγω ορόσημα αντικατοπτρίζουν την πρόοδο που έχει επιτευχθεί σε συγκεκριμένες κοινωνικοοικονομικές μεταρρυθμίσεις και στις θεμελιώδεις αρχές της διαδικασίας διεύρυνσης που συνδέονται με την επίτευξη των στόχων της διευκόλυνσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 3, σύμφωνα με το πλαίσιο πολιτικής για τη διεύρυνση.
9. Η εκπλήρωση των εν λόγω όρων πληρωμής συνεπάγεται την πλήρη ή μερική αποδέσμευση των κονδυλίων, ανάλογα με τον βαθμό ολοκλήρωσής τους.
10. Η μακροοικονομική σταθερότητα, η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, η διαφάνεια και η εποπτεία του προϋπολογισμού αποτελούν γενικούς όρους πληρωμής που πληρούνται για κάθε αποδέσμευση κονδυλίων.

Τα κονδύλια στο πλαίσιο της διευκόλυνσης δεν στηρίζουν δραστηριότητες ή μέτρα που υπονομεύουν τις ειρηνευτικές συμφωνίες στην περιοχή.

Άρθρο 11

Περιεχόμενο του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων

1. Στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων καθορίζονται ιδίως τα ακόλουθα στοιχεία, δεόντως αιτιολογημένα και τεκμηριωμένα:
 - α) μέτρα που συνιστούν συνεκτική, ολοκληρωμένη και επαρκώς ισορροπημένη απάντηση στους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 3, συμπεριλαμβανομένων των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, των επενδύσεων και των μέτρων για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 5, κατά περίπτωση·

- β) επεξήγηση του τρόπου με τον οποίο τα μέτρα συνάδουν με τις γενικές αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 4, καθώς και τις απαιτήσεις, τις στρατηγικές, τα σχέδια και τα προγράμματα που αναφέρονται στα άρθρα 4 και 10·
- γ) επεξήγηση του τρόπου με τον οποίο τα μέτρα αναμένεται να ενισχύσουν περαιτέρω τις θεμελιώδεις αρχές της διαδικασίας διεύρυνσης που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο ιδ), συμπεριλαμβανομένων του κράτους δικαίου, των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της καταπολέμησης της διαφθοράς·
- δ) ενδεικτικός κατάλογος των επενδυτικών έργων και προγραμμάτων προς συζήτηση και έγκριση στο πλαίσιο της NIP, συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων συνολικών όγκων επενδύσεων και των προβλεπόμενων χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης·
- ε) επεξήγηση του βαθμού στον οποίο τα μέτρα αναμένεται να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων για το κλίμα και το περιβάλλον και τη συμβατότητά τους με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»·
- στ) επεξήγηση του βαθμού στον οποίο τα μέτρα αναμένεται να συμβάλουν στην επίτευξη του ψηφιακού μετασχηματισμού·
- ζ) επεξήγηση του βαθμού στον οποίο τα μέτρα αναμένεται να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, την απασχόληση και των κοινωνικών στόχων·
- η) επεξήγηση του βαθμού στον οποίο τα μέτρα αναμένεται να συμβάλουν στην επίτευξη της ισότητας των φύλων και της ενδυνάμωσης των γυναικών και των κοριτσιών, και της προαγωγής των δικαιωμάτων των γυναικών και των κοριτσιών·
- θ) για τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις, ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα και οι προβλεπόμενοι όροι πληρωμής για την αποδέσμευση των κονδυλίων υπό μορφή μετρήσιμων ποιοτικών και ποσοτικών οροσήμων που πρέπει να υλοποιηθούν το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2027·
- ι) επεξήγηση του τρόπου με τον οποίο τα μέτρα αναμένεται να συμβάλουν στη σταδιακή και συνεχή ευθυγράμμιση με την ΚΕΠΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης·
- ια) οι ρυθμίσεις για την αποτελεσματική παρακολούθηση, υποβολή εκθέσεων και αξιολόγηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων από τη Μολδαβία, συμπεριλαμβανομένων των προτεινόμενων μετρήσιμων ποιοτικών και ποσοτικών οροσήμων και σχετικών δεικτών που ορίζονται στην παράγραφο 2·
- ιβ) επεξήγηση του συστήματος της Μολδαβίας για την αποτελεσματική πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση παρατυπιών, απάτης, διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένης της μείζονος διαφθοράς, και σύγκρουσης συμφερόντων και για την επιβολή των κανόνων ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων, και των προτεινόμενων μέτρων για την αντιμετώπιση υφιστάμενων ανεπαρκειών κατά τα πρώτα έτη της υλοποίησης του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων·
- ιγ) για την κατάρτιση και, κατά περίπτωση, την εφαρμογή του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, περίληψη της διεξαχθείσας, σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο της Μολδαβίας, διαδικασίας διαβούλευσης με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένου του κοινοβουλίου, των τοπικών και περιφερειακών αντιπροσωπευτικών φορέων και αρχών, των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών της Μολδαβίας, και του τρόπου με

τον οποίο η συμβολή των εν λόγω ενδιαφερομένων μερών αντικατοπτρίζεται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων·

ιδ) σχέδιο επικοινωνίας και προβολής σχετικά με το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων για το τοπικό κοινό της Μολδαβίας·

ιε) κάθε άλλη σχετική πληροφορία.

2. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων βασίζεται σε αποτελέσματα και περιλαμβάνει δείκτες για την αξιολόγηση της προόδου στην επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 3. Οι εν λόγω δείκτες βασίζονται, κατά περίπτωση και όπου ενδείκνυται, σε διεθνώς συμφωνημένους δείκτες και σε ήδη διαθέσιμους δείκτες που σχετίζονται με τις πολιτικές της Μολδαβίας. Οι δείκτες είναι επίσης συναφείς, στο μέτρο του δυνατού, με τους κύριους δείκτες επιδόσεων που περιλαμβάνονται στην εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την έγκριση των θεματολογίων μεταρρυθμίσεων για τα Δυτικά Βαλκάνια βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1449 και στο πλαίσιο μέτρησης αποτελεσμάτων του ΕΤΒΑ+.

Άρθρο 12

Αξιολόγηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων από την Επιτροπή

1. Η Επιτροπή αξιολογεί τη συνάφεια, την πληρότητα και την καταλληλότητα του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων της Μολδαβίας ή, κατά περίπτωση, της τροποποίησης του εν λόγω θεματολογίου, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Κατά τη διενέργεια της αξιολόγησής της, η Επιτροπή ενεργεί σε στενή συνεργασία με τη Μολδαβία και μπορεί να διατυπώνει παρατηρήσεις, να ζητά πρόσθετες πληροφορίες ή να απαιτεί από τη Μολδαβία να επανεξετάζει ή να τροποποιεί το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεών της.
2. Όσον αφορά τον στόχο που ορίζεται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχείο ι) του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή, σύμφωνα με την απόφαση 2010/427/ΕΕ, λαμβάνει δεόντως υπόψη τον ρόλο και τη συμβολή της ΕΥΕΔ.
3. Κατά την αξιολόγηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις σχετικές διαθέσιμες αναλυτικές πληροφορίες για τη Μολδαβία, μεταξύ άλλων τη μακροοικονομική της κατάσταση και τη βιωσιμότητα του χρέους της, την αιτιολόγηση και τα στοιχεία που παρέχει η Μολδαβία, όπως αναφέρονται στο άρθρο 13, καθώς και κάθε άλλη σχετική πληροφορία, όπως εκείνες που απαριθμούνται στο άρθρο 11.
4. Κατά την αξιολόγησή της, η Επιτροπή εξετάζει ιδίως τα ακόλουθα κριτήρια:
 - α) κατά πόσον το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων συνιστά κατάλληλη, ολοκληρωμένη, συνεκτική και επαρκώς ισορροπημένη απάντηση στους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 3 και στα στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 11·
 - β) κατά πόσον το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων και τα μέτρα του συνάδουν με τις αρχές, τις στρατηγικές, τα σχέδια και τα προγράμματα που αναφέρονται στα άρθρα 4 και 11·
 - γ) κατά πόσον μπορεί να αναμένεται ότι το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα επιταχύνει την πρόοδο προς τη γεφύρωση του κοινωνικοοικονομικού χάσματος μεταξύ της Μολδαβίας και της Ένωσης και, ως εκ τούτου, θα ενισχύσει την οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική τους ανάπτυξη, θα

προαγάγει τη σύγκλιση προς τα πρότυπα της Ένωσης, θα μειώσει τις ανισότητες και θα ενισχύσει την κοινωνική συνοχή·

- δ) κατά πόσον μπορεί να αναμένεται ότι το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα ενισχύσει περαιτέρω τις θεμελιώδεις αρχές της διαδικασίας διεύρυνσης που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α)·
 - ε) κατά πόσον μπορεί να αναμένεται ότι το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα επιταχύνει τη μετάβαση της Μολδαβίας σε βιώσιμη, κλιματικά ουδέτερη, ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή και συμπεριληπτική οικονομία, βελτιώνοντας την συνδεσιμότητα, σημειώνοντας πρόοδο στη διττή πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας, μειώνοντας τις στρατηγικές εξαρτήσεις και ενισχύοντας την έρευνα και την καινοτομία, την εκπαίδευση, την κατάρτιση, την απασχόληση και τις δεξιότητες, καθώς και την ευρύτερη αγορά εργασίας, με ιδιαίτερη προσοχή στη νεολαία·
 - στ) κατά πόσον τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων συνάδουν με τις αρχές της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» και του «κανείς στο περιθώριο»·
 - ζ) κατά πόσον το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων αντιμετωπίζει κατάλληλα τους δυνητικούς κινδύνους συμμόρφωσης μέσω προϋποθέσεων και όρων πληρωμής·
 - η) κατά πόσον οι όροι πληρωμής που προτείνει η Μολδαβία είναι κατάλληλοι και φιλόδοξοι, σύμφωνοι με το πλαίσιο πολιτικής για τη διεύρυνση, καθώς και επαρκώς ουσιαστικοί και σαφείς ώστε να επιτρέπουν την αντίστοιχη αποδέσμευση κονδυλίων σε περίπτωση εκπλήρωσής τους και κατά πόσον οι προτεινόμενοι δείκτες υποβολής εκθέσεων είναι κατάλληλοι και επαρκείς για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην επίτευξη των συνολικών στόχων·
 - θ) κατά πόσον οι ρυθμίσεις που προτείνει η Μολδαβία αναμένεται να προλαμβάνουν, να εντοπίζουν και να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τις παρατυπίες, την απάτη, τη διαφθορά και τις συγκρούσεις συμφερόντων, το οργανωμένο έγκλημα και τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, καθώς και να διερευνούν και να διώκουν αποτελεσματικά τα ποινικά αδικήματα που επηρεάζουν τα κονδύλια που παρέχονται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης·
 - ι) κατά πόσον το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων αντικατοπτρίζει αποτελεσματικά τη συμβολή των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων του κοινοβουλίου της Μολδαβίας, των τοπικών και περιφερειακών αντιπροσωπευτικών φορέων και αρχών, των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών.
5. Κατά την αξιολόγηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων που υποβάλλει η Μολδαβία, η Επιτροπή μπορεί να επικουρείται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες.

Άρθρο 13

Εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής

1. Σε περίπτωση θετικής αξιολόγησης, η Επιτροπή εγκρίνει με εκτελεστική απόφαση το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων που υποβάλλει η Μολδαβία σύμφωνα με το

άρθρο 12 ή, κατά περίπτωση, το τροποποιημένο θεματολόγιο που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 14. Για την έκδοση της εν λόγω εκτελεστικής απόφασης εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 25 παράγραφος 2.

2. Η εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής, που αναφέρεται στην παράγραφο 1, καθορίζει τις μεταρρυθμίσεις που πρέπει να εφαρμόσει η Μολδαβία, τους επενδυτικούς τομείς προς στήριξη και τους όρους πληρωμής που απορρέουν από το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένου του ενδεικτικού χρονοδιαγράμματος.
3. Η εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 καθορίζει επίσης:
 - α) το ενδεικτικό ποσό των συνολικών κονδυλίων που διατίθενται στη Μολδαβία κατόπιν ικανοποιητικής εκπλήρωσης των όρων πληρωμής, όπως αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1, και τις προγραμματισμένες προς αποδέσμευση δόσεις, συμπεριλαμβανομένης της προχρηματοδότησης, διαρθρωμένες σύμφωνα με το άρθρο 11, αφού η Μολδαβία εκπληρώσει σε ικανοποιητικό βαθμό τους σχετικούς όρους πληρωμής υπό μορφή ποιοτικών και ποσοτικών οροσίων που προσδιορίζονται σε συνάρτηση με την εφαρμογή του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων·
 - β) την κατανομή της χρηματοδότησης ανά δόση μεταξύ δανειακής στήριξης και μη επιστρεπτέας στήριξης·
 - γ) την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να ολοκληρωθούν οι όροι της τελικής πληρωμής για τις μεταρρυθμίσεις·
 - δ) τις ρυθμίσεις και το χρονοδιάγραμμα παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και υλοποίησης του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένων, όπου ενδείκνυται, μέσω του δημοκρατικού ελέγχου που αναφέρεται στο άρθρο 4 καθώς και, κατά περίπτωση, των μέτρων που απαιτούνται για τη συμμόρφωση με το άρθρο 23·
 - ε) τους δείκτες του άρθρου 11 παράγραφος 2 για την αξιολόγηση της προόδου προς την επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3.

Άρθρο 14

Τροποποιήσεις του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων

1. Εάν η υλοποίηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών όρων πληρωμής, δεν είναι πλέον εφικτή για τη Μολδαβία, εν μέρει ή εξ ολοκλήρου, λόγω αντικειμενικών περιστάσεων, η Μολδαβία μπορεί να προτείνει τροποποίηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων. Στην περίπτωση αυτή, η Μολδαβία μπορεί να υποβάλει αιτιολογημένο αίτημα στην Επιτροπή για τροποποίηση της εκτελεστικής της απόφασης του άρθρου 13 παράγραφος 1.
2. Η Επιτροπή μπορεί να τροποποιήσει την εκτελεστική απόφαση, ιδίως για να λάβει υπόψη τυχόν αλλαγή των διαθέσιμων ποσών σύμφωνα με τις αρχές του άρθρου 19.
3. Εάν κρίνει ότι οι λόγοι που επικαλείται η Μολδαβία δικαιολογούν τροποποίηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεών της, η Επιτροπή αξιολογεί το τροποποιημένο θεματολόγιο σύμφωνα με το άρθρο 12 και μπορεί, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, να τροποποιήσει την εκτελεστική απόφαση του άρθρου 13 παράγραφος 1.

4. Στην τροποποίηση, η Επιτροπή μπορεί να δεχθεί παράταση των χρονοδιαγραμμάτων για τους όρους πληρωμής έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028.

Άρθρο 15

Δανειακή σύμβαση, δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις

1. Για τη χρηματοδότηση της στήριξης στο πλαίσιο της διευκόλυνσης με τη μορφή δανείων, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται, εξ ονόματος της Ένωσης, να δανείζεται τα αναγκαία κεφάλαια από τις κεφαλαιαγορές ή από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σύμφωνα με το άρθρο 224 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.
2. Η Επιτροπή συνάπτει δανειακή σύμβαση με τη Μολδαβία. Η δανειακή σύμβαση καθορίζει το μέγιστο ποσό του δανείου, την περίοδο διαθεσιμότητας και τους λεπτομερείς όρους και προϋποθέσεις της στήριξης στο πλαίσιο της διευκόλυνσης με τη μορφή δανείων. Τα δάνεια έχουν μέγιστη διάρκεια 40 ετών από την ημερομηνία της υπογραφής της δανειακής σύμβασης. Η δανειακή σύμβαση περιλαμβάνει το ποσό της προχρηματοδότησης και τους κανόνες για την εκκαθάριση των προχρηματοδοτήσεων.

Επιπροσθέτως, και κατά παρέκκλιση από το άρθρο 220 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού, η δανειακή σύμβαση περιλαμβάνει το ποσό της προχρηματοδότησης και τους κανόνες για την εκκαθάριση των προχρηματοδοτήσεων.
3. Η δανειακή σύμβαση τίθεται, κατόπιν αιτήματος, στη διάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Άρθρο 16

Προβλέψεις

1. Συστήνονται προβλέψεις για τα δάνεια με συντελεστή 9 % από το κονδύλιο που διατίθεται για το γεωγραφικό πρόγραμμα γειτονίας βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947 και χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο διατάξεων που στηρίζουν παρόμοιους κινδύνους.
2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 211 παράγραφος 2 τελευταίο εδάφιο του δημοσιονομικού κανονισμού, οι προβλέψεις καταβάλλονται σταδιακά και συστήνονται πλήρως το αργότερο κατά την πλήρη εκταμίευση των δανείων.
3. Ο συντελεστής προβλέψεων επανεξετάζεται τουλάχιστον ανά τριετία από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 31 παράγραφος 5 τέταρτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947.

Άρθρο 17

Προχρηματοδότηση

1. Μετά την υποβολή του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων στην Επιτροπή, η Μολδαβία μπορεί να ζητήσει την αποδέσμευση προχρηματοδότησης ύψους έως 7 % του συνολικού ποσού που προβλέπεται στο πλαίσιο της παρούσας διευκόλυνσης σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1, μετά την αφαίρεση της συμπληρωματικής

στήριξης, συμπεριλαμβανομένων της στήριξης των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και της τεχνικής βοήθειας, και των προβλέψεων για δάνεια.

2. Η Επιτροπή μπορεί να αποδεσμεύσει τη ζητούμενη προχρηματοδότηση μετά την έκδοση της εκτελεστικής της απόφασης που αναφέρεται στο άρθρο 13 και την έναρξη ισχύος της συμφωνίας διευκόλυνσης και της αναφερόμενης δανειακής σύμβασης στα άρθρα 8 και 15 αντίστοιχα. Τα κονδύλια αποδεσμεύονται σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο και με την επιφύλαξη της τήρησης των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 5.
3. Η Επιτροπή αποφασίζει σχετικά με το χρονοδιάγραμμα εκταμίευσης της προχρηματοδότησης, η οποία μπορεί να εκταμιευθεί σε μία ή περισσότερες δόσεις.

Άρθρο 18

Υλοποίηση επενδυτικών έργων στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας

1. Προκειμένου να επωφεληθούν από τη μόχλευση της χρηματοδοτικής στήριξης της Ένωσης για την προσέλκυση πρόσθετων επενδύσεων, οι επενδύσεις που στηρίζουν το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων υλοποιούνται σε συνεργασία με διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με τη μορφή επενδυτικών έργων τα οποία εγκρίνονται στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας.
2. Μετά την ικανοποιητική εκπλήρωση των όρων πληρωμής, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με την οποία εγκρίνεται η αποδέσμευση των κονδυλίων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 3. Η απόφαση αυτή καθορίζει, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1, το ποσό των κονδυλίων τα οποία θα διατεθούν υπό μορφή μη επιστρεπτέας στήριξης που παρέχεται από την Ένωση για έργα που εγκρίνονται στο πλαίσιο της NIP, καθώς και το ποσό της χρηματοδοτικής συνδρομής με τη μορφή δανειακής στήριξης η οποία θα αποδεσμευθεί στη Μολδαβία. Η παρούσα απόφαση καθορίζει επίσης, σύμφωνα με τον λόγο που ορίζεται στη συμφωνία διευκόλυνσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 5 στοιχείο γ), το μερίδιο της εν λόγω δανειακής στήριξης που πρόκειται να διατεθεί από τη Μολδαβία ως συγχρηματοδότηση για έργα που εγκρίνονται στο πλαίσιο της NIP.

Άρθρο 19

Αξιολόγηση της εκπλήρωσης των όρων πληρωμής, παρακράτηση και μείωση κονδυλίων, κανόνες για τις πληρωμές

1. Δύο φορές ετησίως, η Μολδαβία υποβάλλει δεόντως αιτιολογημένο αίτημα για την αποδέσμευση κονδυλίων, το αργότερο δύο μήνες μετά το χρονοδιάγραμμα που καθορίστηκε στην εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής, όσον αφορά τους όρους πληρωμής που έχουν εκπληρωθεί σε σχέση με τα ποσοτικά και ποιοτικά ορόσημα, όπως καθορίζονται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων.
2. Η Επιτροπή αξιολογεί χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση κατά πόσον η Μολδαβία έχει τηρήσει τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 5 και τις αρχές χρηματοδότησης που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφος 3 και έχει εκπληρώσει σε ικανοποιητικό βαθμό τους όρους πληρωμής που καθορίζονται στην εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 13. Σε περίπτωση που η Επιτροπή διαπιστώσει ότι οι όροι πληρωμής για τους οποίους είχε προηγουμένως πραγματοποιήσει πληρωμές έχουν ανατραπεί από τη Μολδαβία, θα μειώσει τις

μελλοντικές εκταμιεύσεις κατά ισοδύναμο ποσό. Η Επιτροπή μπορεί να επικουρείται από εμπειρογνώμονες, συμπεριλαμβανομένων εμπειρογνομόνων από τα κράτη μέλη. Σε περίπτωση που η αίτηση για αποδέσμευση κονδυλίων ή το αίτημα πληρωμής περιλαμβάνει ένα στάδιο που σχετίζεται με το κεφάλαιο 32, όπως αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 2, η Επιτροπή δεν μπορεί να εκδώσει απόφαση με την οποία να επιτρέπει την αποδέσμευση κονδυλίων, εκτός εάν το εν λόγω ορόσημο αξιολογηθεί θετικά.

3. Όταν η Επιτροπή αξιολογεί θετικά την ικανοποιητική εκπλήρωση όλων των εφαρμοστέων όρων, εκδίδει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, απόφαση που επιτρέπει την αποδέσμευση των κονδυλίων που αντιστοιχούν στους εν λόγω όρους. Όσον αφορά τα εν λόγω ποσά, η απόφαση αποτελεί την προϋπόθεση η οποία αναφέρεται στο άρθρο 10.
4. Όταν η Επιτροπή αξιολογεί αρνητικά την εκπλήρωση οποιωνδήποτε όρων βάσει του χρονοδιαγράμματος, τα προς αποδέσμευση κονδύλια που αντιστοιχούν σε αυτούς τους όρους παρακρατούνται. Τα παρακρατηθέντα ποσά αποδεσμεύονται μόνον αν η Μολδαβία αιτιολογήσει δεόντως, στο πλαίσιο μεταγενέστερου αιτήματος αποδέσμευσης κονδυλίων, ότι έχει λάβει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει την ικανοποιητική εκπλήρωση των σχετικών όρων.
5. Εάν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η Μολδαβία δεν έχει λάβει τα αναγκαία μέτρα εντός δωδεκαμήνου από την αρχική αρνητική αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 4, η Επιτροπή μειώνει το ποσό της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης και του δανείου αναλογικά ως προς το μέρος που αντιστοιχεί στους σχετικούς όρους πληρωμής. Κατά το πρώτο έτος εφαρμογής, ισχύει προθεσμία 24 μηνών, η οποία τρέχει από την αρχική αρνητική αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 4. Η Μολδαβία μπορεί να υποβάλλει τις παρατηρήσεις της εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση σε αυτή των συμπερασμάτων της Επιτροπής.
6. Ποσά που αντιστοιχούν σε όρους πληρωμής που δεν έχουν εκπληρωθεί έως την 31η Δεκεμβρίου 2028 δεν οφείλονται στη Μολδαβία και αποδεσμεύονται ή ακυρώνονται από το διαθέσιμο ποσό της δανειακής στήριξης, κατά περίπτωση.
7. Η Επιτροπή μπορεί να μειώσει κατ' αναλογία το ποσό της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης και να ανακτήσει από τη Μολδαβία, μεταξύ άλλων με συμψηφισμό, τυχόν ποσά που δαπανήθηκαν για την επίτευξη των στόχων της διευκόλυνσης ή να μειώσει το ποσό του δανείου που πρόκειται να εκταμιευθεί στη Μολδαβία ή να ζητήσει την πρόωρη αποπληρωμή του δανείου σύμφωνα με τη δανειακή σύμβαση, σε περίπτωση αχρεωστήτως καταβληθέντων κονδυλίων, διαπιστωμένων περιπτώσεων ή σοβαρών υπονοιών για παρατυπίες, απάτη, διαφθορά και συγκρούσεις συμφερόντων σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης που δεν έχουν αντιμετωπιστεί από τη Μολδαβία, ή εάν υπάρχει ανατροπή των ποιοτικών ή ποσοτικών οροσήμων, ή σε περιπτώσεις που διαπιστώνεται, μετά την πραγματοποίηση της πληρωμής, ότι τα μέτρα δεν είχαν εκπληρωθεί ικανοποιητικά, ή σε περίπτωση σοβαρής αθέτησης υποχρέωσης που απορρέει από τις συμφωνίες διευκόλυνσης ή από τις δανειακές συμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων περιπτώσεων βάσει πληροφοριών που προκύπτουν από τις εκθέσεις της OLAF ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πριν από τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης για τέτοιου είδους μειώσεις.
8. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 116 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού, η προθεσμία πληρωμής που αναφέρεται στο άρθρο 116 παράγραφος 1 στοιχείο α) του εν λόγω κανονισμού αρχίζει από την ημερομηνία κοινοποίησης της

απόφασης με την οποία εγκρίνεται η εκταμίευση στη Μολδαβία σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

9. Το άρθρο 116 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού δεν εφαρμόζεται στις πληρωμές που καταβάλλονται ως χρηματοδοτική συνδρομή και διοχετεύονται απευθείας στα δημόσια ταμεία της Μολδαβίας δυνάμει του παρόντος άρθρου και του άρθρου 23 του παρόντος κανονισμού.
10. Οι πληρωμές της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης και των δανείων στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις πιστώσεις του προϋπολογισμού, όπως ορίζονται στην ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού, και εξαρτώνται από τη διαθέσιμη χρηματοδότηση, αντίστοιχα. Τα κονδύλια καταβάλλονται σε δόσεις. Κάθε δόση μπορεί να καταβάλλεται σε ένα ή περισσότερα τμήματα.
11. Τα ποσά καταβάλλονται μετά την έκδοση της απόφασης που αναφέρεται στην παράγραφο 3 σύμφωνα με τη δανειακή σύμβαση.
12. Η καταβολή οποιουδήποτε ποσού της στήριξης με τη μορφή δανείων εξαρτάται από την υποβολή αιτήματος πληρωμής από τη Μολδαβία με τη μορφή που ορίζεται στη δανειακή σύμβαση και σε συμφωνία με τις διατάξεις της συμφωνίας διευκόλυνσης. Αυτό δεν ισχύει για την καταβολή προχρηματοδότησης.

Άρθρο 20

Διαφάνεια όσον αφορά τα πρόσωπα και τις οντότητες που λαμβάνουν χρηματοδότηση για την υλοποίηση των θεματολογίων μεταρρυθμίσεων

1. Η Μολδαβία δημοσιεύει επικαιροποιημένα στοιχεία σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες που λαμβάνουν ποσά χρηματοδότησης τα οποία υπερβαίνουν το ισοδύναμο των 50 000 EUR σωρευτικά σε περίοδο τριών ετών για την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στο πλαίσιο της παρούσας διευκόλυνσης.
2. Όσον αφορά τους τελικούς αποδέκτες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, οι ακόλουθες πληροφορίες δημοσιεύονται σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο σε ιστοσελίδα, σύμφωνα με το σύνολο των κονδυλίων που ελήφθησαν, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των απαιτήσεων εμπιστευτικότητας και ασφάλειας, ιδίως όσον αφορά την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:
 - α) εάν πρόκειται για νομικό πρόσωπο, η πλήρης νόμιμη επωνυμία του αποδέκτη και ο αριθμός φορολογικού μητρώου ΦΠΑ ή ο αριθμός φορολογικού μητρώου του, όταν υπάρχει, ή άλλος μοναδικός αναγνωριστικός κωδικός που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία για το νομικό πρόσωπο·
 - β) εάν πρόκειται για φυσικό πρόσωπο, το όνομα ή ονόματα και το επώνυμο ή επώνυμο του αποδέκτη·
 - γ) το ποσό που έλαβε ο αποδέκτης και οι μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στο πλαίσιο της διευκόλυνσης για τη Μολδαβία, στις οποίες συμβάλλει το εν λόγω ποσό.
3. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεν δημοσιεύονται όταν η γνωστοποίηση ενέχει τον κίνδυνο να απειληθούν τα δικαιώματα και οι ελευθερίες των εν λόγω τελικών αποδεκτών ή να θιγούν σοβαρά τα εμπορικά τους συμφέροντα. Οι πληροφορίες αυτές τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής.

4. Η Μολδαβία διαβιβάζει ηλεκτρονικά στην Επιτροπή τουλάχιστον μία φορά ετησίως τα δεδομένα σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο που θα καθοριστεί στη συμφωνία διευκόλυνσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 5 στοιχείο ιβ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

Άρθρο 21

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Κατά την υλοποίηση της διευκόλυνσης, η Επιτροπή και η Μολδαβία λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας και τους ειδικούς όρους υπό τους οποίους θα λειτουργεί η διευκόλυνση, τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 και τους όρους που καθορίζονται στις ειδικές συμφωνίες διευκόλυνσης, ιδίως όσον αφορά την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς, συγκρούσεων συμφερόντων και παρατυπιών, καθώς και τη διερεύνηση και τη δίωξη ποινικών αδικημάτων που επηρεάζουν τα κονδύλια που παρέχονται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης. Η Μολδαβία δεσμεύεται να σημειώσει πρόοδο προς την κατεύθυνση αποτελεσματικών και αποδοτικών συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου και να διασφαλίσει ότι είναι δυνατό να ανακτηθούν αχρεωστήτως καταβληθέντα ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντα ποσά.
2. Η συμφωνία διευκόλυνσης προβλέπει τις ακόλουθες υποχρεώσεις της Μολδαβίας:
 - α) να ελέγχει τακτικά ότι η παρεχόμενη χρηματοδότηση χρησιμοποιήθηκε σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, ιδίως όσον αφορά την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων και παρατυπιών·
 - β) να προστατεύει τους πληροφοριοδότες δημοσίου συμφέροντος·
 - γ) να λαμβάνει ενδεδειγμένα μέτρα για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων και παρατυπιών, καθώς και για τη διερεύνηση και τη δίωξη ποινικών αδικημάτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, για τον εντοπισμό και την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης και για την κίνηση δικαστικών διαδικασιών με σκοπό την ανάκτηση μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων, μεταξύ άλλων σε σχέση με οποιοδήποτε μέτρο ελήφθη για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών έργων ή προγραμμάτων στο πλαίσιο του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, και να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για τη διεκπεραίωση αιτημάτων αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών όσον αφορά ποινικά αδικήματα που επηρεάζουν τα κονδύλια στο πλαίσιο της διευκόλυνσης, κατά περίπτωση και χωρίς καθυστέρηση·
 - δ) για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ιδίως για τους ελέγχους της χρήσης των κονδυλίων σε σχέση με την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων του θεματολογίου, να διασφαλίζει, σύμφωνα με τις ενωσιακές αρχές προστασίας

των δεδομένων και τους ισχύοντες κανόνες προστασίας των δεδομένων, τη συλλογή επαρκών δεδομένων σχετικά με τα πρόσωπα και τις οντότητες που λαμβάνουν χρηματοδότηση και την πρόσβαση σε αυτά τα δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για τον πραγματικό δικαιούχο, για την υλοποίηση των μέτρων του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο του κεφαλαίου III·

- ε) να εξουσιοδοτήσει ρητά την Επιτροπή, την OLAF, το Ελεγκτικό Συνέδριο και, κατά περίπτωση, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία να ασκούν τα δικαιώματά τους, όπως προβλέπεται στο άρθρο 129 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.
3. Η συμφωνία διευκόλυνσης προβλέπει επίσης το δικαίωμα της Επιτροπής να μειώνει κατ' αναλογία το ποσό της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης που παρέχεται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης και να ανακτά από τη Μολδαβία, μεταξύ άλλων με συμψηφισμό, τυχόν ποσά που δαπανήθηκαν για την επίτευξη των στόχων της διευκόλυνσης και να μειώνει το ποσό του δανείου προς εκταμίευση στη δικαιούχο ή να ζητά την πρόωρη αποπληρωμή του δανείου σύμφωνα με τη δανειακή σύμβαση, σε περίπτωση αχρεωστήτως καταβληθέντων κονδυλίων, διαπιστωμένων περιπτώσεων ή σοβαρών υπονοιών για παρατυπίες, απάτη, διαφθορά και συγκρούσεις συμφερόντων σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης που δεν έχουν αντιμετωπιστεί από τη Μολδαβία, ή σε περιπτώσεις που διαπιστώνεται, μετά την καταβολή της πληρωμής, ότι τα ορόσημα δεν είχαν εκπληρωθεί ικανοποιητικά, ή σε περίπτωση σοβαρής αθέτησης υποχρέωσης που απορρέει από τη συμφωνία διευκόλυνσης ή από τη δανειακή σύμβαση. Κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με το ποσό που πρέπει να ανακτηθεί ή να μειωθεί ή το ποσό που πρέπει να αποπληρωθεί πρόωρα, η Επιτροπή τηρεί την αρχή της αναλογικότητας και λαμβάνει υπόψη τη σοβαρότητα της παρατυπίας, της απάτης, της διαφθοράς, ή της σύγκρουσης συμφερόντων σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, ή της αθέτησης υποχρέωσης. Η Μολδαβία έχει τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις της πριν από την πραγματοποίηση της μείωσης ή πριν ζητηθεί η πρόωρη αποπληρωμή.
4. Τα πρόσωπα και οι οντότητες που εκτελούν κονδύλια στο πλαίσιο της διευκόλυνσης αναφέρουν αμελλητί στην Επιτροπή και στην OLAF κάθε ύποπτο κρούσμα απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων και παρατυπιών σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

Άρθρο 22

Ο ρόλος των εσωτερικών συστημάτων και της ελεγκτικής αρχής της Μολδαβίας

1. Όσον αφορά το μέρος της χρηματοδότησης της διευκόλυνσης που διατίθεται ως χρηματοδοτική συνδρομή, η Επιτροπή μπορεί να βασίζεται στις ελεγκτικές αρχές που έχουν συσταθεί στη Μολδαβία για τον έλεγχο των δημόσιων δαπανών. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή βασίζεται επίσης σε ενισχυμένο δημοκρατικό έλεγχο που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 9.
2. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων, κατά τα πρώτα έτη εφαρμογής του, δίνει προτεραιότητα σε μεταρρυθμίσεις που σχετίζονται με το διαπραγματευτικό κεφάλαιο 32, ιδίως όσον αφορά τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών και τον εσωτερικό έλεγχο, καθώς και την καταπολέμηση της απάτης, μαζί με τα κεφάλαια 23 και 24, ιδίως όσον αφορά τη δικαιοσύνη, τη διαφθορά και το οργανωμένο έγκλημα και το κεφάλαιο 8, ιδίως όσον αφορά τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων.

3. Η Μολδαβία αναφέρει αμελλητί στην Επιτροπή τυχόν παρατυπίες, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων απάτης, οι οποίες έχουν αποτελέσει αντικείμενο πρώτης διοικητικής ή δικαστικής πράξης διαπίστωσης, και την κρατά ενήμερη σχετικά με την πρόοδο διοικητικών και νομικών διαδικασιών που έχουν κινηθεί σε σχέση με τις παρατυπίες αυτές. Οι εν λόγω αναφορές υποβάλλονται με ηλεκτρονικά μέσα, με τη χρήση του συστήματος διαχείρισης παρατυπιών που έχει θεσπίσει η Επιτροπή.
4. Οι οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 διατηρούν τακτικό διάλογο με το Ελεγκτικό Συνέδριο, την OLAF και, κατά περίπτωση, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία.
5. Η Επιτροπή μπορεί να διενεργεί λεπτομερείς ελέγχους των συστημάτων εκτέλεσης του προϋπολογισμού της Μολδαβίας, βασιζόμενη σε εκτίμηση κινδύνου και στον διάλογο με τις ελεγκτικές αρχές, και να εκδίδει συστάσεις για βελτιώσεις των συστημάτων.
6. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει συστάσεις προς τη Μολδαβία σχετικά με όλες τις περιπτώσεις στις οποίες, κατά την άποψή της, οι αρμόδιες αρχές δεν έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς, συγκρούσεων συμφερόντων και παρατυπιών που έχουν επηρεάσει ή απειλούν σοβαρά να επηρεάσουν τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των δαπανών που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης και σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες εντοπίζει αδυναμίες που επηρεάζουν τον σχεδιασμό και τη λειτουργία του συστήματος ελέγχου που εφαρμόζουν οι εν λόγω αρχές. Η Μολδαβία εφαρμόζει τις εν λόγω συστάσεις ή παραθέτει τους λόγους για τους οποίους δεν το έπραξε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Άρθρο 23

Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί την υλοποίηση της διευκόλυνσης και αξιολογεί την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 3. Η παρακολούθηση της υλοποίησης είναι στοχευμένη και αναλογική προς τις δραστηριότητες που διεξάγονται στο πλαίσιο της συμφωνίας διευκόλυνσης και τελεί υπό την επιφύλαξη των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/947. Οι δείκτες του άρθρου 11 παράγραφος 2 αναμένεται να συμβάλλουν στην παρακολούθηση της διευκόλυνσης από την Επιτροπή.
2. Η συμφωνία διευκόλυνσης που αναφέρεται στο άρθρο 8 καθορίζει τους κανόνες και τις λεπτομέρειες υποβολής εκθέσεων από τη Μολδαβία στην Επιτροπή για τους σκοπούς της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.
3. Η Επιτροπή υποβάλλει ετήσια έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού. Η ετήσια έκθεση συμπληρώνεται από

παρουσιάσεις σχετικά με την κατάσταση υλοποίησης της διευκόλυνσης δύο φορές ετησίως.

4. Η Επιτροπή υποβάλλει την ετήσια έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 στην επιτροπή του άρθρου 27 παράγραφος 1.
5. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με την πρόοδο της εφαρμογής του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων της Μολδαβίας στο πλαίσιο του πίνακα αποτελεσμάτων που έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1449.

Άρθρο 24

Πίνακας αποτελεσμάτων της διευκόλυνσης

6. Η Επιτροπή παρουσιάζει την πρόοδο της υλοποίησης του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων στον πίνακα αποτελεσμάτων της διευκόλυνσης που έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1449.

Άρθρο 25

Αξιολόγηση της διευκόλυνσης

1. Μετά την 31η Δεκεμβρίου 2027, αλλά το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2031, η Επιτροπή διενεργεί εκ των υστέρων ανεξάρτητη αξιολόγηση του κανονισμού. Η εν λόγω εκ των υστέρων αξιολόγηση αποτιμά τη συνεισφορά της Ένωσης στην επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού.
2. Η εκ των υστέρων αξιολόγηση χρησιμοποιεί τις αρχές ορθής πρακτικής της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας του ΟΟΣΑ, προκειμένου να διαπιστωθεί αν επιτεύχθηκαν οι στόχοι και να διατυπωθούν συστάσεις για τη βελτίωση μελλοντικών δράσεων.
3. Η Επιτροπή κοινοποιεί τα πορίσματα και τα συμπεράσματα της εκ των υστέρων αξιολόγησης, μαζί με τις παρατηρήσεις και τη συνέχεια που δίνεται, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στα κράτη μέλη. Η εν λόγω εκ των υστέρων αξιολόγηση μπορεί να συζητηθεί κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου ή των κρατών μελών. Τα αποτελέσματα αξιοποιούνται για την προετοιμασία μελλοντικών προγραμμάτων και δράσεων και για την κατανομή πόρων. Η εν λόγω εκ των υστέρων αξιολόγηση και η συνέχεια που δίνεται σε αυτή δημοσιοποιούνται.
4. Η Επιτροπή μεριμνά, σε κατάλληλο βαθμό, ώστε να συμμετέχουν όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων της Μολδαβίας, των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, στη διαδικασία αξιολόγησης της ενωσιακής χρηματοδότησης που παρέχεται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού και μπορεί, κατά περίπτωση, να επιδιώκει τη διενέργεια κοινών αξιολογήσεων με κράτη μέλη και άλλους εταίρους, με τη στενή συμμετοχή της Μολδαβίας.

Άρθρο 26

Υποβολή εκθέσεων από τη Μολδαβία στο πλαίσιο του οικονομικού και δημοσιονομικού διαλόγου

1. Η δικαιούχος υποβάλλει μία φορά ετησίως, στο πλαίσιο του οικονομικού και δημοσιονομικού διαλόγου, έκθεση σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί ως προς την υλοποίηση του μεταρρυθμιστικού μέρους του θεματολογίου μεταρρυθμίσεών της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 27

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/947.
2. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
3. Για τις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 και στο άρθρο 14 παράγραφος 2, αν η επιτροπή δεν διατυπώσει γνώμη, η Επιτροπή δεν εκδίδει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 28

Πληροφόρηση, επικοινωνία και δημοσιότητα

1. Με την επιφύλαξη των απαιτήσεων που καθορίζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/947, η Επιτροπή αναλαμβάνει δραστηριότητες επικοινωνίας προκειμένου να εξασφαλίζει την προβολή της ενωσιακής χρηματοδότησης για τη χρηματοδοτική στήριξη που προβλέπεται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων, μεταξύ άλλων μέσω κοινών δραστηριοτήτων επικοινωνίας με τη Μολδαβία. Η Επιτροπή μεριμνά ώστε η στήριξη στο πλαίσιο της διευκόλυνσης να κοινοποιείται και να αναγνωρίζεται μέσω δήλωσης χρηματοδότησης. Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης διεξάγονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις επικοινωνίας και προβολής που προβλέπονται στις χρηματοδοτούμενες από την Ένωση εξωτερικές δράσεις και σε άλλες σχετικές κατευθυντήριες γραμμές.
2. Ο αποδέκτης ενωσιακής χρηματοδότησης μνημονεύει ρητώς την προέλευσή της και μεριμνά για την προβολή της, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, με την εμφάνιση του εμβλήματος της Ένωσης και σχετικής δήλωσης χρηματοδότησης με την ένδειξη «χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση», ιδίως κατά την προώθηση των δράσεων και των αποτελεσμάτων τους, παρέχοντας συνεκτική, ουσιαστική και αναλογική στοχευμένη πληροφόρηση σε πολλαπλά ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης και του κοινού.

3. Η ενημέρωση, η επικοινωνία και η δημοσιότητα παρέχονται σε προσβάσιμο μορφότυπο.

Άρθρο 29

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

*Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος*

*Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος*

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1.	ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ	3
1.1.	Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας	3
1.2.	Σχετικοί τομείς πολιτικής.....	3
1.3.	Στόχοι.....	3
1.3.1.	Γενικοί στόχοι	3
1.3.2.	Ειδικοί στόχοι.....	3
1.3.3.	Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις.....	3
1.3.4.	Δείκτες επιδόσεων.....	3
1.4.	Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:.....	4
1.5.	Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας	4
1.5.1.	Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας.....	4
1.5.2.	Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία είναι επιπρόσθετη στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.	4
1.5.3.	Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος	4
1.5.4.	Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα.....	5
1.5.5.	Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής.....	5
1.6.	Διάρκεια της πρότασης/πρωτοβουλίας και των δημοσιονομικών της επιπτώσεων.....	6
1.7.	Προβλεπόμενες μέθοδοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού	6
2.	ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ.....	8
2.1.	Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων	8
2.2.	Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου	8
2.2.1.	Αιτιολόγηση των μεθόδων εκτέλεσης του προϋπολογισμού, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της στρατηγικής ελέγχου που προτείνονται	8
2.2.2.	Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους.....	8
2.2.3.	Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)	8
2.3.	Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας	9

3.	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ	10
3.1.	Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται	10
3.2.	Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις	12
3.2.1.	Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις	12
3.2.1.1.	Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό	12
3.2.1.2.	Πιστώσεις από εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό	17
3.2.2.	Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται από επιχειρησιακές πιστώσεις	22
3.2.3.	Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις	24
3.2.3.1.	Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό	24
3.2.3.2.	Πιστώσεις από εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό	24
3.2.3.3.	Σύνολο πιστώσεων	24
3.2.4.	Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους	25
3.2.4.1.	Χρηματοδοτούμενες από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό	25
3.2.4.2.	Χρηματοδοτούμενες από εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό	26
3.2.4.3.	Σύνολο εκτιμώμενων αναγκών σε ανθρώπινους πόρους	26
3.2.5.	Επισκόπηση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επενδύσεις που σχετίζονται με την ψηφιακή τεχνολογία	28
3.2.6.	Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο	28
3.2.7.	Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση	28
3.3.	Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα	29
4.	ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	29
4.1.	Απαιτήσεις ψηφιακής σημασίας	30
4.2.	Δεδομένα	30
4.3.	Ψηφιακές λύσεις	31
4.4.	Αξιολόγηση διαλειτουργικότητας	31
4.5.	Μέτρα στήριξης της ψηφιακής υλοποίησης	32

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση της διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τη Μολδαβία

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

Σχέσεις της ΕΕ με τον υπόλοιπο κόσμο

1.3. Στόχοι

1.3.1. Γενικοί στόχοι

Οι στρατηγικοί στόχοι της διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης (στο εξής: διευκόλυνση) είναι: α) η στήριξη της διαδικασίας διεύρυνσης με την επιτάχυνση της ευθυγράμμισης με τις αξίες, τη νομοθεσία, τους κανόνες, τα πρότυπα, τις πολιτικές και τις πρακτικές (στο εξής: κεκτημένο) της Ένωσης μέσω της έγκρισης και υλοποίησης μεταρρυθμίσεων ενόψει της μελλοντικής προσχώρησης στην Ένωση· β) η στήριξη της σταδιακής ένταξης της Μολδαβίας στην ενιαία αγορά της Ένωσης· και γ) η επιτάχυνση της κοινωνικοοικονομικής σύγκλισης της οικονομίας της Μολδαβίας με την οικονομία της Ένωσης. Αυτοί οι στόχοι θα βοηθήσουν τη Μολδαβία να επωφεληθεί από επίπεδο στήριξης συγκρίσιμο με εκείνο των άλλων υποψήφιων χωρών, ιδίως δεδομένου ότι η Μολδαβία δεν καλύπτεται από τον Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας.

1.3.2. Ειδικό στόχοι

Ειδικός στόχος

Οι ειδικοί στόχοι της διευκόλυνσης είναι:

α) η περαιτέρω ενίσχυση των θεμελιωδών αρχών της διαδικασίας διεύρυνσης, μεταξύ των οποίων το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, η λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών, συμπεριλαμβανομένης της εξάλειψης της πόλωσης, η δημόσια διοίκηση και η εκπλήρωση των οικονομικών κριτηρίων· στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνονται η προώθηση της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, η ενίσχυση της ασφάλειας και της σταθερότητας, η ενίσχυση της καταπολέμησης της απάτης και όλων των μορφών διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένων της μείζονος διαφθοράς και του νεποτισμού, του οργανωμένου εγκλήματος, του διασυνοριακού εγκλήματος και της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, καθώς και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, της φοροδιαφυγής, της φορολογικής απάτης και της φοροαποφυγής· η ενίσχυση της συμμόρφωσης προς το διεθνές δίκαιο· η ενίσχυση της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας των μέσων ενημέρωσης και της ακαδημαϊκής ελευθερίας· η καταπολέμηση της ρητορικής μίσους· η δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την κοινωνία των πολιτών, η προαγωγή του κοινωνικού διαλόγου· η προώθηση της ισότητας των φύλων, η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου και η ενδυνάμωση των γυναικών και των κοριτσιών, η απαγόρευση των διακρίσεων και η ανεκτικότητα, ώστε να διασφαλιστεί και να ενισχυθεί ο σεβασμός των δικαιωμάτων των προσφύγων και των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών μειονοτήτων και των Ρομά, καθώς και των δικαιωμάτων των λεσβιών, των ομοφυλόφιλων, των αμφιφυλόφιλων, των τρανς και των ίντερσεξ ατόμων·

β) η επιδίωξη της πλήρους ευθυγράμμισης της Μολδαβίας με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων περιοριστικών μέτρων της Ένωσης·

γ) η καταπολέμηση της παραπληροφόρησης, καθώς και της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό κατά της Ένωσης και των αξιών της·

δ) η επιδίωξη εναρμόνισης της πολιτικής στον τομέα των θεωρήσεων με την Ένωση·

ε) η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης, η ανάπτυξη ικανοτήτων και η επένδυση στο διοικητικό προσωπικό της Μολδαβίας· η διασφάλιση της πρόσβασης σε πληροφορίες, ο δημόσιος έλεγχος και η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων· η υποστήριξη της διαφάνειας, της λογοδοσίας, των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και της χρηστής διακυβέρνησης σε όλα τα επίπεδα, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις εξουσίες εποπτείας και έρευνας σχετικά με την κατανομή των δημόσιων πόρων και την πρόσβαση σε αυτούς, καθώς και στους τομείς της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών, των δημόσιων συμβάσεων και του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων· η στήριξη πρωτοβουλιών και φορέων που συμμετέχουν στην υποστήριξη και στην επιβολή της διεθνούς δικαιοσύνης στη Μολδαβία·

στ) η επιτάχυνση της μετάβασης της Μολδαβίας σε μια βιώσιμη, κλιματικά ουδέτερη και συμπεριληπτική οικονομία, ικανή να αντιμετωπίζει τις ανταγωνιστικές πιέσεις της ενιαίας αγοράς της Ένωσης, και σε ένα σταθερό επενδυτικό περιβάλλον, και η μείωση της στρατηγικής εξάρτησής της·

ζ) η προαγωγή της οικονομικής ενσωμάτωσης της Μολδαβίας στην ενιαία αγορά της Ένωσης, ιδίως μέσω ενισχυμένων εμπορικών και επενδυτικών ροών και ανθεκτικών αξιακών αλυσίδων·

η) η στήριξη της ενισχυμένης ενσωμάτωσης στην ενιαία αγορά της Ένωσης, μέσω της βελτιωμένης και βιώσιμης συνδεσιμότητας σύμφωνα με τα διευρωπαϊκά δίκτυα, με στόχο την ενίσχυση των σχέσεων καλής γειτονίας, καθώς και των διαπροσωπικών επαφών·

θ) η επιτάχυνση της συμπεριληπτικής και βιώσιμης πράσινης μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050, όπως προβλέπεται στη Συμφωνία του Παρισιού και στην Πράσινη Συμφωνία, σε όλους τους οικονομικούς τομείς, ιδίως στον τομέα της ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της μετάβασης προς μια απανθρακοποιημένη, κλιματικά ουδέτερη, ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή και κυκλική οικονομία, με παράλληλη διασφάλιση ότι οι επενδύσεις θα σέβονται την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»·

ι) η προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού και των ψηφιακών δεξιοτήτων ως καταλυτών για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη συμπεριληπτική μεγέθυνση·

ια) η τόνωση της καινοτομίας, της έρευνας και της συνεργασίας μεταξύ των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και της βιομηχανίας για τη στήριξη της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, μέσω της προώθησης των τοπικών βιομηχανιών, με ιδιαίτερη έμφαση στις τοπικές πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και στις νεοφυείς επιχειρήσεις·

ιβ) η ενίσχυση της ποιοτικής εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της επανειδίκευσης και της αναβάθμισης των δεξιοτήτων σε όλα τα επίπεδα, με ιδιαίτερη έμφαση στη νεολαία, μεταξύ άλλων με την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων, την πρόληψη

της διαρροής εγκεφάλων, τη στήριξη των ευάλωτων κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των προσφύγων, την υποστήριξη των πολιτικών απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένων των εργασιακών δικαιωμάτων, σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, και την καταπολέμηση της φτώχειας.

1.3.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

Να προσδιοριστούν τα αποτελέσματα που αναμένεται να έχει η πρόταση/πρωτοβουλία όσον αφορά τους/τις στοχευόμενους/-ες δικαιούχους/ομάδες.

Η στήριξη στο πλαίσιο της διευκόλυνσης αναμένεται να δώσει στη Μολδαβία τη δυνατότητα να υλοποιήσει τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις που απαιτούνται για να καταστήσει την οικονομία της πιο ανταγωνιστική και να αυξήσει τη σύγκλιση της με την Ένωση. Η εφαρμογή της διευκόλυνσης θα πρέπει επίσης να ενισχύσει τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών στη Μολδαβία, καθώς και την εφαρμογή των θεμελιωδών αρχών της διαδικασίας διεύρυνσης, ιδίως όσον αφορά το κράτος δικαίου και την καταπολέμηση της διαφθοράς, της απάτης και του οργανωμένου εγκλήματος. Αναμένεται να στηρίξει τη Μολδαβία ώστε να έχει πρόσβαση νωρίτερα στα οφέλη της ενιαίας αγοράς της ΕΕ και να διευκολύνει την ενσωμάτωσή της στην ΕΕ.

1.3.4. Δείκτες επιδόσεων

Να προσδιοριστούν οι δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου και των επιτευγμάτων.

Ειδικοί δείκτες θα καθοριστούν στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων. Οι εν λόγω δείκτες θα πρέπει να βασίζονται σε διεθνώς συμφωνημένους δείκτες. Οι δείκτες θα πρέπει να είναι σχετικοί, αποδεκτοί, αξιόπιστοι, εύκολοι και ισχυροί.

1.4. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

- ☒ νέα δράση
- ☐ νέα δράση έπειτα από πιλοτικό έργο / προπαρασκευαστική ενέργεια⁵
- ☐ την παράταση υφιστάμενης δράσης
- ☐ συγχώνευση ή αναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Η οικονομική παραγωγή και η ανταγωνιστικότητα της Μολδαβίας υστερούν σε σχέση με τον μέσο όρο της ΕΕ, παρά την πρόοδό της στην πορεία προσχώρησης στην ΕΕ. Υπάρχει επείγουσα ανάγκη να διασφαλιστεί ότι θα λάβει στήριξη συγκρίσιμη με εκείνη των άλλων υπό ένταξη χωρών που διαπραγματεύονται με την ΕΕ για τη στήριξη τόσο της κοινωνικοοικονομικής σύγκλισης όσο και της υλοποίησης του ευρύτερου θεματολογίου διεύρυνσης.

Προκειμένου να αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητες που προσφέρει το σχέδιο ανάπτυξης, η Μολδαβία θα καταρτίσει θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων, στο οποίο θα καθορίζονται τα κυριότερα μέτρα που προτίθεται να λάβει η χώρα κατά την περίοδο

⁵ Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

2025-2027 για την επιτάχυνση της κοινωνικοοικονομικής σύγκλισης και της σύγκλισης με την ΕΕ. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα αποτελέσει αντικείμενο διαβούλευσης, αξιολόγησης και έγκρισης από την Επιτροπή.

Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα συνάδει με την αναπτυξιακή στρατηγική της χώρας και θα ευθυγραμμίζεται με την οικεία πορεία προς τη διεύρυνση. Θα παρουσιάζει τις κύριες θεμελιώδεις μεταρρυθμίσεις που προσδιορίστηκαν κατά τη διαδικασία προσχώρησης, καθώς και κεντρικές κοινωνικοοικονομικές μεταρρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών ελλείψεων στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας, οι οποίες θα ενσωματωθούν στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων.

Λειτουργώντας ως κεντρικό στοιχείο του σχεδίου ανάπτυξης, η διευκόλυνση θα θεσπίσει στη συνέχεια αυστηρές προϋποθέσεις, καθώς οι εκταμιεύσεις της χρηματοδότησης της ΕΕ θα εξαρτώνται από την πρόοδο που θα επιτευχθεί, ιδίως σε σχέση με την ενίσχυση της κοινωνικοοικονομικής σύγκλισης και της ανταγωνιστικότητας, καθώς και στον τομέα των θεμελιωδών αρχών.

Όσον αφορά το σχέδιο ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια, η νέα διευκόλυνση θα υλοποιηθεί μέσω μηχανισμών υλοποίησης που έχουν επιλεγεί για τη μεγιστοποίηση της ταχείας επίτευξης των μεταρρυθμίσεων και των σχετικών επενδύσεων, με παράλληλη διατήρηση των αναγκαίων ελέγχων και ελαχιστοποίηση του διοικητικού φόρτου για την Επιτροπή, τη Μολδαβία και τους άλλους εταίρους υλοποίησης. Η στήριξη θα παρασχεθεί μέσω τριών μηχανισμών υλοποίησης: 1) άμεση στήριξη στους εθνικούς προϋπολογισμούς της Μολδαβίας, 2) στήριξη των επενδύσεων μέσω της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας (NIP) και 3) εναπομένονσα μη επιστρεπτέα στήριξη.

Οι άμεσες εκταμιεύσεις προς τους εθνικούς προϋπολογισμούς και η διάθεση κονδυλίων για την υποβολή επενδυτικών προτάσεων θα εξαρτώνται από την πρόοδο και την εκπλήρωση των όρων πληρωμής που καθορίζονται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων. Οι όροι πληρωμής θα λάβουν τη μορφή ενός συνόλου ποιοτικών και ποσοτικών οροσήμων και σχετικού χρονοδιαγράμματος για τις εκταμιεύσεις που συνδέονται με συγκεκριμένες κοινωνικοοικονομικές μεταρρυθμίσεις, ώστε να τονωθεί η ανάπτυξη, να τεθεί η χώρα σε πορεία βιώσιμης σύγκλισης και να προσανατολιστεί προς συγκεκριμένες μεταρρυθμίσεις που σχετίζονται με τις θεμελιώδεις αρχές της διαδικασίας διεύρυνσης, συμπεριλαμβανομένων του κράτους δικαίου, της καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος. Μετά την απόφαση έγκρισης των θεματολογίων μεταρρυθμίσεων από την Επιτροπή (μέσω εκτελεστικής απόφασης της Επιτροπής) και τη σύναψη συμφωνίας διευκόλυνσης και δανειακής σύμβασης, η Μολδαβία θα είναι επιλέξιμη να λάβει προχρηματοδότηση.

Η μακροοικονομική σταθερότητα, η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, η διαφάνεια και η εποπτεία του προϋπολογισμού αποτελούν γενικούς όρους πληρωμής που πρέπει να πληρούνται για την αποδέσμευση κονδυλίων. Οι πληρωμές θα πραγματοποιούνται σύμφωνα με σταθερό εξαμηνιαίο χρονοδιάγραμμα, βάσει δεόντως αιτιολογημένων αιτημάτων αποδέσμευσης των κονδυλίων που υποβάλλει η Μολδαβία και κατόπιν επαλήθευσης από την Επιτροπή της εκπλήρωσης των σχετικών όρων πληρωμής. Σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι όροι πληρωμής, η Επιτροπή θα αναστέλλει ή θα αφαιρεί αντίστοιχο ποσό από την πληρωμή.

Η εκταμίευση των αντίστοιχων ανασταλέντων κονδυλίων μπορεί να πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια 12 μηνών μετά την αρχική προθεσμία που

ορίζεται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν εκπληρωθεί οι όροι πληρωμής.

Οι επενδύσεις που προβλέπονται στα θεματολόγια μεταρρυθμίσεων θα υποστηριχθούν μέσω της NIP. Τα σχετικά έργα ή προγράμματα θα υποβάλλονται για γνωμοδότηση στο συμβούλιο της NIP μόνο μετά την αξιολόγηση της Επιτροπής σχετικά με την εκπλήρωση των σχετικών όρων πληρωμής.

- 1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία είναι επιπρόσθετη στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

Η ανάληψη δράσης σε ενωσιακό επίπεδο είναι αναγκαία για την επίτευξη επιτάχυνσης της οικονομικής σύγκλισης της Μολδαβίας με την ΕΕ στην πορεία της προς την ενδεχόμενη προσχώρησή της στην Ένωση. Το μέγεθος της αναγκαίας βοήθειας είναι τέτοιο ώστε η Μολδαβία εξακολουθεί να χρειάζεται διαρκή εξωτερική στήριξη που κανένα κράτος μέλος, ή μεμονωμένος δωρητής, δεν θα μπορούσε να παράσχει από μόνο του. Η Ένωση είναι σε μοναδική θέση να παρέχει πολυετή εξωτερική συνδρομή στη Μολδαβία με έγκαιρο, συντονισμένο και προβλέψιμο τρόπο. Η Ένωση μπορεί επίσης να αξιοποιήσει τη δανειοληπτική της ικανότητα για να χορηγήσει δάνεια στη Μολδαβία με ευνοϊκούς όρους, καθώς και να παράσχει επιχορηγήσεις με πολυετή προοπτική.

- 1.5.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Η διευκόλυνση θα βασιστεί στα διδάγματα που αντλήθηκαν από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, ο οποίος θεσπίστηκε το 2020, καθώς και από το Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία, το οποίο εγκρίθηκε τον Φεβρουάριο του 2024. Το σημαντικότερο είναι ότι η διευκόλυνση αντικατοπτρίζει τη διευκόλυνση μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια, η οποία προτάθηκε τον Νοέμβριο του 2023 και εγκρίθηκε τον Μάιο του 2024. Προκειμένου να αντιμετωπίζονται ισότιμα όλες οι υπονήφιες χώρες, αντικατοπτρίζει, όσο το δυνατόν περισσότερο, τον κανονισμό για τη θέσπιση της διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια στην τελική του μορφή, προκειμένου να λαμβάνονται ήδη υπόψη όλες οι πιθανές παρατηρήσεις και προσθήκες από τους συννομοθέτες, καθώς και από άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής. Η διευκόλυνση χρησιμοποιεί υφιστάμενους μηχανισμούς, δηλαδή άμεση χρηματοδοτική συνδρομή παρόμοια με τη δημοσιονομική στήριξη και τη NIP για επενδύσεις. Και τα δύο αυτά μέσα έχουν αποδείξει ότι η χρηματοδότηση της ΕΕ μπορεί να προσφέρει σημαντική μόχλευση όταν χρησιμοποιείται από κοινού με χρηματοδότηση από άλλους δωρητές σε συνδυαστικά πλαίσια.

- 1.5.4. Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα

Η προτεινόμενη διευκόλυνση αποσκοπεί στον εφοδιασμό της Ένωσης με ένα νομικό μέσο που θα της επιτρέψει να υποστηρίξει τη μεγαλύτερη κοινωνικοοικονομική σύγκλιση της Μολδαβίας στην πορεία της προς την προσχώρησή της στην Ένωση. Το συνολικό ποσό της διευκόλυνσης πρέπει να παρέχεται μέσω δανείων και μη επιστρεπτέας στήριξης. Η μη επιστρεπτέα στήριξη θα πρέπει να χρηματοδοτείται από το κονδύλιο που διατίθεται για το γεωγραφικό πρόγραμμα γειτονίας βάσει του

άρθρου 6 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947. Όλες οι διατάξεις του NDICI-GE εξακολουθούν να ισχύουν, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα κανονισμό. Η στήριξη με τη μορφή δανείων είναι διαθέσιμη για ποσό έως 1 500 εκατ. EUR για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2025 έως τις 30 Ιουνίου 2029. Το ποσό αυτό δεν αποτελεί μέρος του ποσού για την εγγύηση εξωτερικής δράσης κατά την έννοια του άρθρου 31 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947. Τα δάνεια θα είναι εγγυημένα μέσω του κοινού ταμείου προβλέψεων με συντελεστή προβλέψεων 9 %.

1.5.5. Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής

Ο προϋπολογισμός της Ένωσης παρέχει ήδη στήριξη για την προετοιμασία πιθανής προσχώρησης στην ΕΕ σε άλλες υποψήφιες χώρες μέσω του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙΙ), ο οποίος καλύπτει τα Δυτικά Βαλκάνια και την Τουρκία, και βασίζεται σε επιχορηγήσεις, συνδυασμό μέσων και δημοσιονομικές εγγυήσεις. Παράλληλα, η διευκόλυνση μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια στοχεύει στην επιτάχυνση της κοινωνικοοικονομικής σύγκλισης μόνο των Δυτικών Βαλκανίων και βασίζεται σε διαφορετική προσέγγιση, η οποία διαμορφώνει ισχυρό δεσμό μεταξύ της εκπλήρωσης των δεσμεύσεων για μεταρρυθμίσεις και της πρόσβασης σε χρηματοδότηση.

Η Μολδαβία συμμετέχει επί του παρόντος σε ενταξιακές διαπραγματεύσεις, αλλά εξακολουθεί να καλύπτεται από τον NDICI-GE χωρίς ειδικό μέσο για την αντιμετώπιση των ιδιαίτερων πρόσθετων αναγκών που απορρέουν από την προενταξιακή βοήθεια. Με τη νέα δυναμική της διεύρυνσης, είναι σημαντικό να παρασχεθεί στη Μολδαβία συγκρίσιμο επίπεδο στήριξης ώστε να προετοιμαστεί για την πιθανή μελλοντική προσχώρησή της. Λόγω του προχωρημένου σταδίου υλοποίησης του μέσου ΜΠΒ ΙΙΙ, δεν είναι δυνατόν να ανοίξει εκ νέου το μέσο για άλλες υποψήφιες χώρες, παρά το γεγονός ότι δεν είναι δυνατή η χορήγηση δανείων στο πλαίσιο του μέσου. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο απαιτείται ένα νέο μέσο για την παροχή παρόμοιου επιπέδου στήριξης όσον αφορά τη χρηματοδότηση και τις λεπτομέρειες όπως για τα Δυτικά Βαλκάνια και την Ουκρανία.

Για να διασφαλιστεί η ομαλή και διαφανής υλοποίηση των επενδύσεων που προσδιορίζονται στο πλαίσιο του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, η Επιτροπή προτίθεται να χρησιμοποιήσει τη δοκιμασμένη μεθοδολογία της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας, διατηρώντας παράλληλα τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις.

1.6. Διάρκεια της πρότασης/πρωτοβουλίας και των δημοσιονομικών της επιπτώσεων

☒ **περιορισμένη διάρκεια**

- ☐ με ισχύ από [HH/MM]EEEE έως [HH/MM]EEEE
- ☒ Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το 2025 έως το 2027 για πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και από το 2025 για πιστώσεις πληρωμών.

☐ **απεριόριστη διάρκεια**

- Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το EEEE έως το EEEE,
- και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.7. Προβλεπόμενες μέθοδοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού⁶

☒ **Άμεση διαχείριση** από την Επιτροπή

- ☐ από τις υπηρεσίες της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης
- ☐ από τους εκτελεστικούς οργανισμούς

☐ **Επιμερισμένη διαχείριση** με τα κράτη μέλη

☒ **Έμμεση διαχείριση** με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:

- ☐ σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει
- ☐ σε διεθνείς οργανισμούς και στις οργανώσεις τους (να προσδιοριστούν)
- ☐ στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
- ☐ στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού
- ☐ σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου
- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που τους παρέχονται επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και στους οποίους παρέχονται επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- ☐ σε οργανισμούς ή πρόσωπα επιφορτισμένα με την εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας βάσει του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη
- ☐ σε οργανισμούς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος, διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους ή το δίκαιο της Ένωσης και είναι επιλέξιμοι για να τους ανατεθεί, σύμφωνα με ειδικούς τομεακούς κανόνες, η εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης ή δημοσιονομικών εγγυήσεων, στον βαθμό που οι εν λόγω οργανισμοί ελέγχονται από οργανισμούς δημοσίου δικαίου ή από

⁶ Οι λεπτομέρειες σχετικά με τις μεθόδους εκτέλεσης του προϋπολογισμού, καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο επιφορτισμένους με δημόσια υπηρεσία και τους παρέχονται επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις υπό μορφή από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνης από τους ελέγχοντες οργανισμούς ή ισοδύναμες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και οι οποίες μπορεί να περιορίζονται, για κάθε δράση, στο μέγιστο ποσό της στήριξης της Ένωσης.

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Συγκεκριμένα ποσοτικά και ποιοτικά ορόσημα θα καθοριστούν στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων (που εγκρίνονται από την Επιτροπή με εκτελεστική απόφαση), ώστε να είναι δυνατή η παρακολούθηση της εκπλήρωσης των όρων πληρωμής. Η Μολδαβία θα υποβάλλει εξαμηνιαίο, δεόντως αιτιολογημένο αίτημα για την αποδέσμευση της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης και του δανείου, στο οποίο θα περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο έχει επιτευχθεί η ικανοποιητική εκπλήρωση των εν λόγω όρων, με βάση τα ποσοτικά και ποιοτικά ορόσημα που προσδιορίζονται στην εκτελεστική απόφαση. Επιπλέον, η συμφωνία διευκόλυνσης που συνήφθη με τη Μολδαβία θα καθορίζει δείκτες υποβολής εκθέσεων και παρακολούθησης που θα επιτρέπουν την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο όσον αφορά τους γενικούς και ειδικούς στόχους της διευκόλυνσης γενικότερα. Η Επιτροπή θα υποβάλλει ετησίως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 27 έκθεση σχετικά με την εκτέλεση των κονδυλίων που παρέχονται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης, καθώς και σχετικά με την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων. Η Επιτροπή θα διενεργήσει επίσης εκ των υστέρων αξιολόγηση του κανονισμού.

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των μεθόδων εκτέλεσης του προϋπολογισμού, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της στρατηγικής ελέγχου που προτείνονται

Η διευκόλυνση θα υλοποιηθεί υπό άμεση και έμμεση διαχείριση. Μέρος της υλοποίησης θα αποτελέσει αντικείμενο άμεσης διαχείρισης με άμεση μεταφορά κονδυλίων στον κρατικό προϋπολογισμό της Μολδαβίας, ενώ ένα ειδικό μέρος θα διατεθεί από τη Μολδαβία σε επενδυτικά έργα που εγκρίνονται στο πλαίσιο της NIP.

Η στρατηγική ελέγχου θα προσαρμοστεί στην εφαρμογή στο πλαίσιο κάθε πυλώνα με τη χρήση της παρακολούθησης, της αξιολόγησης και των ελέγχων. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην εκτέλεση των κονδυλίων που διατίθενται στη Μολδαβία ως άμεση χρηματοδοτική συνδρομή και στην παρακολούθηση της υποχρέωσης της Μολδαβίας να παρέχει προκαθορισμένο ποσοστό σε έργα που εγκρίνονται στο πλαίσιο της NIP. Η αποδέσμευση των κονδυλίων θα πραγματοποιείται σύμφωνα με σταθερό εξαμηνιαίο χρονοδιάγραμμα, βάσει των αιτημάτων που υποβάλλει η Μολδαβία και κατόπιν επαλήθευσης από την Επιτροπή της εκπλήρωσης των σχετικών όρων πληρωμής. Η πολυεπίπεδη δομή των υφιστάμενων μηχανισμών ελέγχου παρέχει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο που εξασφαλίζει ότι εφαρμόζονται όλα τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Θα εγγυάται ότι λαμβάνεται υπόψη η αρχή της αναλογικότητας και οι ειδικές συνθήκες υπό τις οποίες θα λειτουργεί η διευκόλυνση. Επιπλέον, τα μέτρα στο πλαίσιο του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων θα πρέπει να συμβάλλουν στη βελτίωση ενός αποτελεσματικού συστήματος διαχείρισης και ελέγχου των δημόσιων οικονομικών, της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, της φοροαποφυγής, της φοροδιαφυγής, της απάτης και του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και σε ένα αποτελεσματικό σύστημα ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων, με στόχο την εξασφάλιση δίκαιων όρων για όλες τις επιχειρήσεις. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα περιλαμβάνει περιγραφή των εν λόγω συστημάτων, καθώς και

ειδικά ορόσημα που σχετίζονται με το κεφάλαιο 32, προκειμένου να στηρίξει τη Μολδαβία στην ευθυγράμμιση των οικείων απαιτήσεων ελέγχων και δικλίδων ελέγχου με τα πρότυπα της Ένωσης. Σε περίπτωση που η αίτηση για αποδέσμευση κονδυλίων περιλαμβάνει ένα ορόσημο που σχετίζεται με το κεφάλαιο 32, η Επιτροπή δεν θα εκδίδει απόφαση με την οποία να επιτρέπει την αποδέσμευση κονδυλίων, εκτός εάν το εν λόγω ορόσημο αξιολογηθεί θετικά.

2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

Ο κύριος κίνδυνος που εντοπίστηκε σε σχέση με τη χρηματοδότηση σχετίζεται με τη μη εκπλήρωση των όρων πληρωμής που συνδέονται με την εκταμίευση της χρηματοδότησης. Τα μέτρα που θα ληφθούν για τον μετριασμό αυτού του κινδύνου είναι τα ακόλουθα:

— αξιολόγηση από την Επιτροπή της εκπλήρωσης των σχετικών όρων πληρωμής πριν από την εκταμίευση των κονδυλίων, με δυνατότητα παρακράτησης των κονδυλίων·

— μείωση ή παρακράτηση της παρεχόμενης στήριξης ή ανάκτηση κάθε ποσού που δαπανάται για την επίτευξη των στόχων της διευκόλυνσης, σε περιπτώσεις παρατυπιών, απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης που δεν έχουν αντιμετωπιστεί από τη Μολδαβία, ή σοβαρής αθέτησης υποχρέωσης που απορρέει από τις συμφωνίες που έχουν συναφθεί με τη Μολδαβία·

— αναστολή της χρηματοδότησης σε περίπτωση που η Μολδαβία δεν πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 5.

— σε περίπτωση που η αίτηση για αποδέσμευση κονδυλίων περιλαμβάνει ένα ορόσημο που σχετίζεται με το κεφάλαιο 32, η Επιτροπή δεν θα εκδίδει απόφαση με την οποία να επιτρέπει την αποδέσμευση κονδυλίων, εκτός εάν το εν λόγω ορόσημο αξιολογηθεί θετικά.

2.2.3. Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)

Η χρηματοδοτική συνεισφορά θα χορηγείται στη Μολδαβία σε μορφή χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 125 παράγραφος 1 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Η πρόταση περιέχει ειδικές διατάξεις για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Η διευκόλυνση θα είναι πλαισιωμένη με ένα ισχυρό σύστημα ελέγχου και δικλίδων ελέγχου που εντάσσεται σε έναν πολυεπίπεδο μηχανισμό: η μεταρρύθμιση των συστημάτων ελέγχου και δικλίδων ελέγχου της Μολδαβίας θα συμπεριληφθεί στις μεταρρυθμίσεις που προβλέπονται στα θεματολόγια μεταρρυθμίσεων· επιπλέον, η Επιτροπή μπορεί να διενεργεί λεπτομερείς ελέγχους των συστημάτων εκτέλεσης του εθνικού προϋπολογισμού, βασιζόμενη σε εκτίμηση κινδύνου και στον διάλογο με τις εθνικές ελεγκτικές αρχές, και να εκδίδει συστάσεις για βελτιώσεις των συστημάτων. Επιπλέον, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, η OLAF, το Ελεγκτικό Συνέδριο και η

Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO) έχουν τα αναγκαία δικαιώματα και πρόσβαση για την εκτέλεση των αντίστοιχων ρόλων τους. Το επενδυτικό μέρος της διευκόλυνσης θα υλοποιηθεί με διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με βάση τις αξιολογήσεις κατά πυλώνες και τις συμφωνίες-πλαίσια με αυτά.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

- Υφιστάμενες γραμμές του προϋπολογισμού

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ ³	χωρών ΕΖΕΣ ⁴	υποψηφίων για ένταξη χωρών και δυνάμει υποψηφίων μελών ⁵	άλλων τρίτων χωρών	άλλα έσοδα για ειδικό προορισμό
6	14.01.01.01 Δαπάνες στήριξης για τον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Η Ευρώπη στον κόσμο	ΜΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
6	14.02.01.11 Ανατολική γειτονία	ΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
6	14.02.01.70 NDICI-Global Europe — Τροφοδότηση του κοινού ταμείου προβλέψεων	ΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ

3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως εξηγείται κατωτέρω.

3.2.1.1. Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	6	Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος
--	---	---------------------------------------

ΓΔ: NEAR			Έτος 2025 ⁷	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ
Ο Επιχειρησιακές πιστώσεις						
14.02.01.11 ⁸	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)	93,600	93,600	93,600	280,800
	Πληρωμές	(2α)	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.
14.02.01.70	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1β)	45,000	45,000	45,000	135,000
	Πληρωμές	(2β)	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.
Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων ⁹						
14.01.01.01		(3)	1,400	1,400	1,400	4,200
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1α+1 β+3	140,000	140,000	140,000	420,000

⁷ Το έτος N είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας. Να αντικατασταθεί το «N» με το αναμενόμενο πρώτο έτος εφαρμογής (για παράδειγμα: 2021). Το ίδιο και για τα επόμενα έτη.

⁸ Σύμφωνα με την επίσημη ονοματολογία του προϋπολογισμού.

⁹ Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

για τη ΓΔ NEAR	Πληρωμές	=2α+2 β +3	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.
Ο ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)	138,600	138,600	138,600	415,800
	Πληρωμές	(5)	p. m.	p. m.	p. m.	
Ο ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων		(6)	1,400	1,400	1,400	4,200
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του TOMEA 6 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+6	140,000	140,000	140,000	420,000
	Πληρωμές	=5+6	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου		7	«Διοικητικές δαπάνες» ¹⁰				
ΓΔ NEAR			Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2021- 2027
• Ανθρώπινοι πόροι			0,000	0,356	0,356	0,356	1,068
• Άλλες διοικητικές δαπάνες			0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ NEAR		Πιστώσεις	0,000	0,356	0,356	0,356	1,068

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του TOMEA 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	0,000	0,356	0,356	0,356	1,068
---	--	--------------	-------	-------	-------	--------------

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

¹⁰ Οι αναγκαίες πιστώσεις θα πρέπει να καθοριστούν με βάση τα αριθμητικά στοιχεία για το μέσο ετήσιο κόστος που είναι διαθέσιμα στην κατάλληλη ιστοσελίδα της BUDGpedia.

		Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2021- 2027
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 7	Αναλήψεις υποχρεώσεων	0,000	140,356	140,356	140,356	421,068
του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Πληρωμές	0,000	140,356	140,356	140,356	421,068

3.2.2. Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται από επιχειρησιακές πιστώσεις (δεν συμπληρώνεται για αποκεντρωμένους οργανισμούς)

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γενικοί στόχοι	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ
α) Στήριξη της διαδικασίας διεύρυνσης με την επιτάχυνση της ευθυγράμμισης με τις αξίες, τη νομοθεσία, τους κανόνες, τα πρότυπα, τις πολιτικές και τις πρακτικές (στο εξής: κεκτημένο) της Ένωσης μέσω της έγκρισης και υλοποίησης μεταρρυθμίσεων ενόψει της μελλοντικής προσχώρησης στην Ένωση.	138,600	138,600	138,600	415,800
β) Στήριξη της σταδιακής ένταξης της Μολδαβίας στην ενιαία αγορά της Ένωσης.				
γ) Επιτάχυνση της κοινωνικοοικονομικής σύγκλισης της οικονομίας της Μολδαβίας με την οικονομία της Ένωσης.				
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων	138,600	138,600	138,600	415,800

3.2.3. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω.

3.2.3.1. Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό

ΕΓΚΡΙΘΕΙΣΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ 2021-2027
ΤΟΜΕΑΣ 7					
Ανθρώπινοι πόροι	0,000	0,356	0,356	0,356	1,068
Άλλες διοικητικές δαπάνες	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Μερικό σύνολο του ΤΟΜΕΑ 7	0,000	0,356	0,356	0,356	1,068
Εκτός του ΤΟΜΕΑ 7					
Ανθρώπινοι πόροι	0,000	0,661	0,661	0,661	1,983
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα	0,000	0,739	0,739	0,739	2,217
Μερικό σύνολο εκτός του ΤΟΜΕΑ 7	0,000	1,400	1,400	1,400	4,200
ΣΥΝΟΛΟ	0,000	1,756	1,756	1,756	5,268

Οι απαιτούμενες πιστώσεις για ανθρώπινους πόρους και άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα θα καλυφθούν από τις πιστώσεις της ΓΔ που έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ, οι οποίες θα συμπληρωθούν, αν χρειαστεί, με τυχόν πρόσθετα κονδύλια που μπορεί να χορηγηθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών. Τα ανωτέρω αριθμητικά στοιχεία αντιπροσωπεύουν πρόσθετες ανάγκες της ΓΔ NEAR.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	Τα ΙΠΑ θα ασχοληθούν με την ανάπτυξη πολιτικών, νομικά ζητήματα, με ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα προμηθειών, στη δημοσιονομική διαχείριση, στη διαχείριση συμβάσεων, στον έλεγχο, στην παρακολούθηση, στην υποβολή εκθέσεων και στην αξιολόγηση. 2 AD
Εξωτερικό προσωπικό	3 στην έδρα και 2 στην αντιπροσωπεία της Μολδαβίας. Τα ζητούμενα ΙΠΑ θα ασχοληθούν με την ανάπτυξη πολιτικών, νομικά ζητήματα, με ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα προμηθειών, στη δημοσιονομική διαχείριση, στη διαχείριση συμβάσεων, στον έλεγχο, στην παρακολούθηση, στην υποβολή εκθέσεων και στην αξιολόγηση.

3.2.4. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως αναλύεται κατωτέρω

3.2.4.1. Χρηματοδοτούμενες από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης (ΙΠΑ)¹¹

ΕΓΚΡΙΘΕΙΣΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ		Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)					
20 01 02 01 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)		0	0	0	0
20 01 02 03 (στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)		0	0	0	0
01 01 01 01 (έμμεση έρευνα)		0	0	0	0
01 01 01 11 (άμεση έρευνα)		0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)		0	0	0	0
• Εξωτερικό προσωπικό (σε ΙΠΑ)					
20 02 01 (AC, END από το συνολικό κονδύλιο)		0	0	0	0
20 02 03 (AC, AL, END και JPD στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)		0	0	0	0
Γραμμή διοικητικής στήριξης [14.01.01.01]	- στην έδρα	0	0	0	0
	- στις αντιπροσωπείες της ΕΕ	0	0	0	0
01 01 01 02 (AC, END — έμμεση έρευνα)		0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END — άμεση έρευνα)		0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν) — τομέας 7		0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν) — εκτός του τομέα 7		0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ		0	0	0	0

Το προσωπικό που απαιτείται για την εφαρμογή της πρότασης (σε ΙΠΑ):

	Θα καλυφθεί από το εν ενεργεία προσωπικό που είναι διαθέσιμο στις υπηρεσίες της Επιτροπής	Έκτακτο πρόσθετο προσωπικό*		
		Θα χρηματοδοτηθεί από τον τομέα 7	Θα χρηματοδοτηθεί από τη γραμμή ΒΑ	Θα χρηματοδοτηθεί από τέλη
Θέσεις απασχόλησης στον πίνακα προσωπικού	ά.α.	ά.α.	2	ά.α.
Εξωτερικό προσωπικό (AC, END, INT)	ά.α.	ά.α.	5	ά.α.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

¹¹ Διευκρινίστε κάτω από τον πίνακα πόσα ΙΠΑ, εντός του αναφερόμενου αριθμού, έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ και ποιες είναι οι καθαρές ανάγκες σας.

Μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων	Τα ΙΠΑ θα ασχοληθούν με την ανάπτυξη πολιτικών, νομικά ζητήματα, με ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα προμηθειών, στη δημοσιονομική διαχείριση, στη διαχείριση συμβάσεων, στον έλεγχο, στην παρακολούθηση, στην υποβολή εκθέσεων και στην αξιολόγηση. 2 AD
Εξωτερικό προσωπικό	3 στην έδρα και 2 στην αντιπροσωπεία της Μολδαβίας. Τα ζητούμενα ΙΠΑ θα ασχοληθούν με την ανάπτυξη πολιτικών, νομικά ζητήματα, με ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα προμηθειών, στη δημοσιονομική διαχείριση, στη διαχείριση συμβάσεων, στον έλεγχο, στην παρακολούθηση, στην υποβολή εκθέσεων και στην αξιολόγηση.

3.2.5. Επισκόπηση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επενδύσεις που σχετίζονται με την ψηφιακή τεχνολογία

Υποχρεωτικά: στον πίνακα που ακολουθεί θα πρέπει να συμπεριληφθεί η βέλτιστη εκτίμηση των σχετικών με την ψηφιακή τεχνολογία επενδύσεων που συνεπάγεται η πρόταση/πρωτοβουλία.

Κατ' εξαίρεση, όταν απαιτείται για την εφαρμογή της πρότασης/πρωτοβουλίας, οι πιστώσεις του τομέα 7 θα πρέπει να παρατίθενται στην καθορισμένη γραμμή.

Οι πιστώσεις των τομέων 1-6 θα πρέπει να καταχωρίζονται ως «δαπάνες πολιτικών ΤΠ για επιχειρησιακά προγράμματα». Οι δαπάνες αυτές αφορούν τον επιχειρησιακό προϋπολογισμό που θα χρησιμοποιηθεί για την επαναχρησιμοποίηση/αγορά/ανάπτυξη πλατφορμών/εργαλείων ΤΠ που συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση της πρωτοβουλίας και τις συναφείς επενδύσεις τους (π.χ. άδειες, μελέτες, αποθήκευση δεδομένων κ.λπ.). Οι πληροφορίες στον παρόντα πίνακα θα πρέπει να συνάδουν με τα στοιχεία που παρατίθενται στο τμήμα 4 «Ψηφιακές διαστάσεις».

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων ψηφιακού τομέα και πιστώσεων ΤΠ	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2021- 2027
ΤΟΜΕΑΣ 7					
Δαπάνες ΤΠ (εσωτερικές)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Μερικό σύνολο του ΤΟΜΕΑ 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Εκτός του ΤΟΜΕΑ 7					
Δαπάνες πολιτικών ΤΠ για επιχειρησιακά προγράμματα	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Μερικό σύνολο εκτός του ΤΟΜΕΑ 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ΣΥΝΟΛΟ	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- ☐ μπορεί να χρηματοδοτηθεί εξ ολοκλήρου με ανακατανομή εντός του οικείου τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ).

- ☐ συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση του αδιάθετου περιθωρίου στο πλαίσιο του αντίστοιχου τομέα του ΠΔΠ και/ή τη χρήση ειδικών μηχανισμών, όπως ορίζεται στον κανονισμό για το ΠΔΠ.
- ☐ συνεπάγεται την αναθεώρηση του ΠΔΠ.

3.2.7. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- ☐ δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους
- ☐ προβλέπει τη συγχρηματοδότηση από τρίτους που εκτιμάται κατωτέρω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	Σύνολο
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης					
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων					

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:
 - ☐ στους ιδίους πόρους
 - ☐ στα λοιπά έσοδα
 - ☐ Να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού:	Διαθέσιμες πιστώσεις για το τρέχον οικονομικό έτος	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας ¹²			
		Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027
Άρθρο					

Ως προς τα έσοδα «για ειδικό προορισμό», να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

Άλλες παρατηρήσεις (π.χ. μέθοδος/τύπος για τον υπολογισμό των επιπτώσεων στα έσοδα ή τυχόν άλλες πληροφορίες).

¹² Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.

4. ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

4.1. Απαιτήσεις ψηφιακής σημασίας

--

4.2. Δεδομένα

--

4.3. Ψηφιακές λύσεις

--

4.4. Αξιολόγηση διαλειτουργικότητας

--

4.5. Μέτρα στήριξης της ψηφιακής υλοποίησης

--